

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 177 (XXI) — Nr. 334

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 mai 2009

SUMAR

Nr.	Pagina	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE			
176.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2009 privind aprobarea unor măsuri economico-financiare și organizatorice pentru desfășurarea activității unităților sanitare în cadrul procesului de reformă și operaționalizare	2	
801.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2009 privind aprobarea unor măsuri economico-financiare și organizatorice pentru desfășurarea activității unităților sanitare în cadrul procesului de reformă și operaționalizare.....	2	
★			
177.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 3/2009 privind unele măsuri fiscale în domeniul taxelor consulare	3	
802.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 3/2009 privind unele măsuri fiscale în domeniul taxelor consulare	3	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 381 din 19 martie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. b), alin. (3) și (6) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	4–5	Decizia nr. 511 din 9 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale	12–13
Decizia nr. 390 din 19 martie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3, art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă	6–7	Decizia nr. 528 din 9 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	14–15
Decizia nr. 450 din 31 martie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrijirii și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate	8–9	Decizia nr. 532 din 9 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (7), art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (3), art. 26 alin. (3), art. 27, art. 28, art. 33 alin. (1) și ale art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	15–17
Decizia nr. 494 din 2 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	10–11	Decizia nr. 535 din 9 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi, art. 65 și art. 71 din Codul penal.....	18–19
		Decizia nr. 536 din 9 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 363 alin. 3 din Codul de procedură penală	19–20
		Decizia nr. 586 din 14 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule	20–21
		Decizia nr. 591 din 14 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 alin. 1 din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare	22–23
		Decizia nr. 594 din 14 aprilie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 65 din Codul familiei.....	24–25
		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
		Decizia nr. 18 din 10 martie 2008	26–27
		Decizia nr. 20 din 10 martie 2008	27–29
		Decizia nr. 40 din 22 septembrie 2008	29–32

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2009 privind aprobarea unor măsuri economico-financiare și organizatorice pentru desfășurarea activității unităților sanitare în cadrul procesului de reformă și operaționalizare**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 2 din 22 ianuarie 2009 privind aprobarea unor măsuri economico-financiare și organizatorice pentru desfășurarea activității unităților sanitare în cadrul procesului de reformă și operaționalizare, adoptată în temeiul art. 1 pct. V.8 din Legea nr. 306/2008 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 23 ianuarie 2009, cu următoarea modificare:

— **Articolul 1 va avea următorul cuprins:**

„Art. 1. — Drepturile salariale aferente lunii decembrie 2008 și cele aferente semestrului I al anului 2009 pentru personalul

care acordă asistență medicală preventivă în cabinetele medicale organizate conform legii în unitățile de învățământ, pentru personalul finanțat de la bugetul de stat din cadrul unităților sanitare cu paturi, a căror asistență medicală se transferă autorităților administrației publice locale, în condițiile legii, precum și pentru persoanele care prestează activitatea de asistență medicală comunitară, respectiv asistenții medicali comunitari și mediatorii sanitari rromi, în baza contractelor de muncă valabile la data de 31 decembrie 2008, se asigură din bugetul Ministerului Sănătății, din fonduri de la bugetul de stat și din venituri proprii.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ROBERTA ALMA ANASTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA-DAN GEOANĂ

București, 13 mai 2009.
Nr. 176.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2009 privind aprobarea unor măsuri economico-financiare și organizatorice pentru desfășurarea activității unităților sanitare în cadrul procesului de reformă și operaționalizare**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României decretează:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2009 privind aprobarea unor măsuri economico-financiare și organizatorice pentru desfășurarea activității unităților sanitare în cadrul procesului de reformă și operaționalizare și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 12 mai 2009.
Nr. 801.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 3/2009
privind unele măsuri fiscale în domeniul taxelor consulare**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 3 din 22 ianuarie 2009 privind unele măsuri fiscale în domeniul taxelor consulare, adoptată în temeiul art. 1 pct. I.14 din Legea nr. 306/2008 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 30 ianuarie 2009, cu următoarea completare:

— **La articolul I, după punctul 3 se introduce un nou punct, punctul 4, cu următorul cuprins:**

„4. **În anexă, după punctul 3 din notă se introduce un nou punct, punctul 4, cu următorul cuprins:**

«4. Taxa stabilită la pct. 3 al lit. B din anexa nr. 1 la Ordonanța Guvernului nr. 24/1992 privind stabilirea serviciilor consulare și a taxelor percepute pentru prestarea acestora, aprobată cu modificări prin Legea nr. 89/1993, cu modificările și completările ulterioare, privind prelungirea dreptului de ședere temporară a cetățenilor străini, inclusiv în cazul prelungirii dreptului de ședere temporară a fiecărei persoane incluse în pașaportul titularului, se percepe în același quantum cu cel prevăzut pentru taxa de la pct. 4 al lit. B din tabel, echivalentul în lei, raportat la cursul oficial al Băncii Naționale a României la data efectuării plății, fără a se percepe nicio altă taxă suplimentară.»

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ROBERTA ALMA ANASTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA-DAN GEOANĂ

București, 13 mai 2009.
Nr. 177.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței
Guvernului nr. 3/2009 privind unele măsuri fiscale în domeniul
taxelor consulare**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 3/2009 privind unele măsuri fiscale în domeniul taxelor consulare și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 12 mai 2009.
Nr. 802.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 381

din 19 martie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. b), alin. (3) și (6) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Acsinte Gaspar	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. b), alin. (3) și (6) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Tudor Sîrbu în Dosarul nr. 836/97/2008 al Tribunalului Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că art. 23 alin. (11), art. 41, 44 și 47 din Legea fundamentală, art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 11 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, invocate de autorul excepției, nu sunt aplicabile în cauza de față. Pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca fiind inadmisibilă, în ceea ce privește dispozițiile art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, având în vedere Decizia nr. 742/2008 a Curții Constituționale, prin care aceasta a constatat neconstituționalitatea respectivelor prevederi legale. Totodată, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca fiind neîntemeiată, cu privire la dispozițiile art. 111 alin. (1) lit. b) și alin. (3) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, făcând trimitere, în acest sens, la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 9 septembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 836/97/2008, **Tribunalul Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. b), alin. (3) și (6) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.** Excepția a fost ridicată de Tudor Sîrbu cu ocazia soluționării unei acțiuni în contenciosul administrativ privind anularea măsurii reținerii permisului de conducere și a măsurii eliberării unei dovezi înlocuitoare fără drept de circulație.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textele de lege criticate, prin impunerea de *plano* a reținerii permisului în situația presupunerii comiterii unei infracțiuni la regimul circulației pe drumurile publice, în absența unei hotărâri judecătorești definitive de condamnare, încalcă egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, prezumția de nevinovăție, dreptul la muncă, dreptul de

proprietate privată, condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și dispozițiile constituționale referitoare la nivelul de trai.

Tribunalul Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile din Legea fundamentală și din actele normative internaționale invocate de autorul excepției.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 111 alin. (1) lit. b) și alin. (3) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt constituționale, întrucât nu încalcă dispozițiile din Legea fundamentală și din actele normative internaționale invocate. Arată că, întrucât, prin Decizia nr. 742/2008, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt neconstituționale, potrivit prevederilor art. 29 alin. (3) și (6) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 este inadmisibilă.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 111 alin. (1) lit. b), alin. (3) și (6) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006. Prin Decizia nr. 742 din 24 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 29 iulie 2008, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului, în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție, și a constatat că dispozițiile art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt neconstituționale. Astfel, ulterior sesizării Curții, art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 7 noiembrie 2008, cu păstrarea, însă, a soluției legislative anterioare în ceea ce privește dispozițiile alin. (1) lit. b) și alin. (3). Totodată,

prevederile alin. (6) al art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146/2008, fac trimitere la dispozițiile art. 111 alin. (1) lit. b) din aceeași ordonanță. Astfel, textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 111 alin. (1) lit. b), alin. (3) și (6): „(1) *Permisul de conducere sau dovada înlocuitoare a acestuia se reține în următoarele cazuri: [...] b) când titularul acestuia a săvârșit una dintre infracțiunile prevăzute la art. 85, art. 86 alin. (2), art. 87 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 89 alin. (1), art. 90 alin. (1) și la art. 92 alin. (3) și (5);*

[...] (3) În situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și d), precum și în cele menționate la art. 85 alin. (2) și (4), art. 86 alin. (2), art. 87 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 89 alin. (1), art. 90 alin. (1), art. 92 alin. (3) și (5) și la art. 102 alin. (3) lit. a) și c), dovada înlocuitoare a permisului de conducere se eliberează fără drept de circulație.

[...] (6) La cererea titularului permisului de conducere reținut în condițiile alin. (1) lit. b) sau ale alin. (4), procurorul care efectuează urmărirea penală sau exercită supravegherea cercetării penale ori, în faza de judecată, instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei poate dispune prelungirea dreptului de circulație, cu câte cel mult 30 de zile, până la dispunerea neînceperii urmăririi penale, scoaterii de sub urmărire penală ori încetării urmăririi penale sau, după caz, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Modul de soluționare a cererii de prelungire a dreptului de circulație se comunică și șefului poliției rutiere pe raza căreia s-a comis fapta.”;

— Art. 113 alin. (1) lit. e): „(1) *Permisul de conducere se restituie titularului: [...] e) în baza hotărârii judecătorești rămase definitive prin care s-a dispus achitarea inculpatului ori procesul-verbal de constatare a contravenției a fost anulat.”*

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, ale art. 23 alin. (11) referitoare la prezumția de nevinovăție, ale art. 41 privind dreptul la muncă și protecția socială a muncii, ale art. 44 referitoare la dreptul de proprietate privată, ale art. 47 cu privire la nivelul de trai, ale art. 53 referitoare la condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și ale art. 11 privind raportul dintre dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitoare la preeminența tratatelor internaționale privind

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

I. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, excepție ridicată de Tudor Sîrbu în Dosarul nr. 836/97/2008 al Tribunalului Hunedoara — Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal.

II. Respinge, ca fiind neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. b) și alin. (3) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 martie 2009.

PREȘEDINTE,
ACSINTE GASPAR

drepturile omului, raportate la prevederile art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 11 din Declarația Universală a Drepturilor Omului care consacră prezumția de nevinovăție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

I. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 a fost ridicată cu ocazia soluționării unei acțiuni în contenciosul administrativ privind anularea măsurii reținerii permisului de conducere și a măsurii eliberării unei dovezi înlocuitoare fără drept de circulație. Art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 reglementează însă procedura prelungirii dreptului de circulație, sfera sa de aplicabilitate vizând doar acele situații de reținere a permisului de conducere în care dovada înlocuitoare se eliberează cu drept de circulație. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate poate avea ca obiect numai prevederi dintr-o lege sau dintr-o ordonanță care au legătură cu soluționarea cauzei. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 este inadmisibilă.

II. Prevederile art. 111 alin. (1) lit. b) și alin. (3) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la dispoziții din Legea fundamentală invocate și în prezenta cauză și față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 1.262 din 25 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 12 ianuarie 2009, Curtea a respins critica de neconstituționalitate adusă prevederilor art. 111 alin. (1) lit. b) și alin. (3) și ale art. 113 alin. (1) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, pentru motivele acolo arătate.

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să conducă la schimbarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Dispozițiile constituționale ale art. 23 alin. (11), art. 41, 44 și 47, precum și prevederile art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 11 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, invocate de autorul excepției, nu sunt incidente în prezenta cauză.

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 390

din 19 martie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3, art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă

Acsinte Gaspar	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3, art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emil Balaure în Dosarul nr. 7.016/99/2006 al Curții de Apel Iași — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă președintele Asociației de Proprietari „Vânători A—B” din Iași, Dumitru Țigănașu, lipsind autorul excepției, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul părții prezente, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, întrucât, pe de o parte, autorul nu își motivează critica, iar pe de altă parte, solicită modificarea textelor de lege criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 octombrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 7.016/99/2006, **Curtea de Apel Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3, art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Emil Balaure.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că prin art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă se împiedică recuzarea întregii instanțe și astfel se încalcă dreptul constituțional la un proces echitabil. În ceea ce privește dispozițiile art. 57 din Codul de procedură civilă, autorul consideră că folosirea cuvântului „poate” în loc de „trebuie” permite judecătorilor ca în urma presiunilor venite pe cale ierarhică să nu extindă acțiunea civilă împotriva părților, cu privire la care, în timpul judecării, s-a stabilit că au acționat în solidar cu părții menționați în acțiunea introductivă. Aceeași nemulțumire o are autorul în legătură cu art. 183 din Codul de procedură civilă, care folosește aceeași sintagmă „poate” în loc de „trebuie”, oferind posibilitatea judecătorului să nu sesizeze parchetul pentru înscrisurile „defăimate ca false” și să nu suspende cauza în vederea cercetării acestor înscrisuri de către parchet. Aceleași critici sunt formulate și în ceea ce privește dispozițiile art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă.

În legătură cu prevederile art. 167 din Codul de procedură civilă, autorul consideră că sunt neconstituționale, întrucât, deși stipulează că „probele nu au o valoare ierarhică, dinainte

stabilită”, nu reglementează obligativitatea instanței de a le lua în considerare.

Curtea de Apel Iași — Secția civilă consideră excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 28 alin. 1, 2 și 3, art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 28 alin. 1, 2 și 3: „*Nu se pot recuza judecătorii, rude sau afini ai acelor care stau în judecată ca tutor, curator, consiliu judiciar sau director al unei instituții publice sau societăți comerciale, când aceștia nu au interes personal în judecarea pricinii.*”

Nu se pot recuza toți judecătorii unei instanțe sau ai unei secții a acesteia.

Pentru aceleași motive de recuzare nu se poate formula o nouă cerere împotriva aceluiași judecător.”;

— Art. 57: „*Oricare din părți poate să cheme în judecată o altă persoană care ar putea să pretindă aceleași drepturi ca și reclamantul.*”

Cererea făcută de părât se depune odată cu întâmpinarea. Când întâmpinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai târziu la prima zi de înfățișare.

Cererea făcută de reclamant se depune cel mai târziu până la închiderea dezbatelor înaintea primei instanțe.

Cererea va fi motivată și se va comunica atât celui chemat, cât și părții potrivnice. La exemplarul cererii destinat celui chemat se vor alătura copii de pe cererea de chemare în judecată, întâmpinare și de pe înscrisurile de la dosar.”;

— Art. 167: „Dovezile se pot încuviința numai dacă instanța socotește că ele pot să aducă dezlegarea pricinii, afară de cazul când ar fi primejdie ca ele să se piardă prin întârziere.

Ele vor fi administrate înainte de începerea dezbaterilor asupra fondului.

Dovada și dovada contrarie vor fi administrate pe cât cu putință în același timp.

Când dovada cu martori a fost încuviințată în condițiile art. 138, dovada contrară va fi cerută sub pedeapsa decăderii în aceeași ședință, dacă amândouă părțile sunt de față.

Partea lipsă la încuviințarea dovezii este obligată să ceară dovada contrarie la ședința următoare, iar în caz de împiedicare, la prima zi când se înfățișează.”;

— Art. 168: „Încheierea prin care se încuviințează dovezile va arăta faptele ce vor trebui dovedite, precum și mijloacele de dovadă încuviințate pentru dovedirea lor.

Administrarea dovezilor se va face în ordinea statornicită de instanță.

Când o parte renunță la dovezile ce a propus, cealaltă parte poate să și le însușească.”;

— Art. 169: „Administrarea probelor se face în fața instanței de judecată, dacă legea nu dispune altfel.

Când administrarea dovezilor urmează să se facă în altă localitate, ea se va îndeplini, prin delegație, de către o instanță de același grad sau chiar mai mică în grad, dacă în acea localitate nu există o instanță de același grad. Dacă felul dovezii îngăduie și părțile se învoiesc, instanța care administrează dovada poate fi scutită de citarea părților.”;

— Art. 183: „Dacă partea care defaimă înscrisul ca fals arată pe autorul sau complicele falsului, instanța poate suspenda judecata pricinii, înaintând înscrisul procurorului împreună cu procesul-verbal ce se va încheia.”;

— Art. 244 alin. 1: „Instanța poate suspenda judecata:

1. când dezlegarea pricinii atârână, în totul sau în parte, de existența sau neexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți;

2. când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune care ar avea o înrăurire hotărâtoare asupra hotărârii ce urmează să se dea.”

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, în ceea ce privește criticile de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă, Curtea reține că, în esență, autorul excepției este nemulțumit de forma de redactare a textelor de lege criticate, scopul criticii sale fiind ca, pe calea controlului de constituționalitate, să le reformeze în sensul înlocuirii sintagmei „poate” cu sintagma „trebuie”. Or, examinarea excepției de neconstituționalitate cu un atare obiect, constând într-o modificare a soluției legislative, excedează competenței Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, se pronunță numai asupra problemelor de drept, fără a putea modifica sau completa prevederile legale supuse controlului. Din această perspectivă, excepția având ca obiect dispozițiile art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă apare ca fiind inadmisibilă.

Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că acestea au mai făcut, în numeroase rânduri, obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală ca și în prezenta cauză, soluția adoptată fiind de respingere a criticilor ca neîntemeiate. Astfel, prin Decizia nr. 1.176 din 11 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54 din 23 ianuarie 2008, Curtea a reținut că instituția recuzării în procesele judiciare este justificată de imperativul asigurării unei judecăți imparțiale, în care părțile să fie protejate de posibila părtinire a judecătorului, cauzată de legătura de rudenie sau de afinitate cu una dintre părți ori de interesul personal pe care îl are în soluționarea acelei cauze sau alte asemenea împrejurări, expres prevăzute de lege. S-a mai statuat că recuzarea nu poate fi decât individuală, și nu colectivă, și ea nu poate conduce la împiedicarea tuturor judecătorilor unei instanțe să judece procesele cu care au fost investiți în condițiile legii.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru juridic, stabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, de natură a preveni eventualele abuzuri și tergiversarea soluționării cauzelor deduse judecății.

Rațiunile care au stat la baza adoptării soluției anterioare își păstrează valabilitatea și în prezent, astfel încât aceasta se impune a fi menținută.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 57, art. 167—169, art. 183 și art. 244 alin. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emil Balaure în Dosarul nr. 7.016/99/2006 al Curții de Apel Iași — Secția civilă.

2. Respinge, ca fiind neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. 1, 2 și 3 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 19 martie 2009.

PREȘEDINTE,
ACSINTE GASPAR

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 450

din 31 martie 2009

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor
zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor,
precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate**

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, excepție ridicată de Consiliul Local al Primăriei Comunei Tudor Vladimirescu în Dosarul nr. 1.100/838/2008 al Judecătoriei Liești.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 20 noiembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.100/838/2008, **Judecătoria Liești a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate**, excepție ridicată de Consiliul Local al Primăriei Comunei Tudor Vladimirescu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată că organizarea administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază, potrivit Constituției, pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice. Or, art. 7 alin. (1) din actul normativ criticat limitează dreptul unității administrativ-teritoriale de a-și exercita atribuțiile constituționale prin aceea că impune vânzarea la un preț echivalent cu 10% din valoarea contabilă a construcțiilor zootehnice dezafectate la momentul atribuirii lor în folosință gratuită, potrivit normelor metodologice de aplicare a ordonanței de urgență. Legea criticată instituie un tratament juridic inechitabil prin aceea că impune unității administrativ-teritoriale obligația de a vinde construcțiile sub valoarea reală a acestora,

în vreme ce beneficiarului vânzării i se recunoaște dreptul de a obține contravaloarea investiției, stabilită prin raport de expertiză, în situația în care nu încheie contractul de vânzare din motive neimputabile.

Judecătoria Liești nu își exprimă punctul de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate fiind în deplină concordanță cu prevederile constituționale invocate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 20 decembrie 2001, cu modificările și completările ulterioare, texte de lege care au următorul conținut: „*La expirarea termenului de maximum 5 ani prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită sau după efectuarea investițiilor prevăzute în contractul de atribuire în folosință gratuită, fabrica de nutrețuri combinate, construcția zootehnică, terenul de sub acestea și incintele aferente pot fi vândute persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c), care le-au avut în folosință gratuită, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la un preț echivalent cu 10 % din valoarea contabilă a acestora la momentul atribuirii în folosință gratuită, stabilită potrivit normelor metodologice.*”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 44 alin. (2), art. 120 alin. (1), art. 121 și art. 136 alin. (5).

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 415 din 11 noiembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 10 februarie 2004. Cu acel prilej Curtea a reținut că ordonanța de urgență „stabilește măsuri pentru atribuirea construcțiilor zootehnice și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate în folosință gratuită a asociațiilor crescătorilor de animale, cu sau fără personalitate juridică, precum și a persoanelor fizice în vârstă de până la 40 de ani sau a persoanelor juridice care formulează cerere scrisă și dovedesc capacitatea tehnică și financiară de a desfășura activități de creștere a animalelor. [...]

Măsurile instituite prin ordonanța de urgență criticată vizează repunerea în circuitul economic agricol a unor construcții dezafectate, în scopul încurajării dezvoltării creșterii animalelor, cu consecințe pozitive asupra dezvoltării economice a unităților administrativ-teritoriale. În acest mod statul realizează «protejarea intereselor naționale în activitatea economică» și «crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții», în conformitate cu dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. b) și f) din Constituție”.

Referitor la susținerile autorului potrivit cărora dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001 contravin art. 44 alin. (2) și art. 136 alin. (5) din Constituție, întrucât se limitează dreptul de dispoziție al comunității locale asupra construcțiilor zootehnice dezafectate aflate în patrimoniul său, Curtea constată următoarele:

Conform art. 7 alin. (1) din ordonanța de urgență, *„La expirarea termenului de maximum 5 ani prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită sau după efectuarea investițiilor prevăzute în contractul de atribuire în folosință gratuită, fabrica de nutrețuri combinate, construcția zootehnică, terenul de sub acestea și incintele aferente pot fi vândute persoanelor prevăzute la art. 2 lit. c), care le-au avut în folosință gratuită, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, la un preț echivalent cu 10 % din valoarea contabilă a acestora la momentul atribuirii în folosință gratuită, stabilită potrivit normelor metodologice”*. Curtea observă că textul de lege instituie posibilitatea consiliilor locale de a opta, la expirarea termenului prevăzut în contractul de atribuire în folosință gratuită sau după efectuarea investițiilor prevăzute în acest contract, pentru

vânzarea bunurilor aflate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale către asociațiile de crescători de animale, cu sau fără personalitate juridică, ori către crescătorii de animale, persoane fizice sau juridice. În situația în care titularul dreptului de proprietate, prin reprezentantul său legal, își manifestă intenția de a înstrăina bunurile care fac obiectul ordonanței de urgență, iar persoanele care le-au deținut în folosință gratuită sunt de acord cu cumpărarea lor, transferul dreptului de proprietate se va realiza contra unui preț echivalent cu 10 % din valoarea contabilă a acestora la momentul atribuirii în folosință gratuită. Astfel, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu îngrădesc prerogativa dispoziției dreptului de proprietate, înstrăinarea bunurilor fiind subsecventă manifestării neechivoce a intenției titularului dreptului de a le vinde.

În ceea ce privește prețul stabilit de legiuitor, acesta operează strict în considerarea persoanei cumpărătorului, care, în calitatea sa de titular al contractului de atribuire în folosință, a fost obligat să respecte clauzele contractuale referitoare la reintegrarea fabricii de nutrețuri combinate sau a construcției zootehnice în circuitul economic productiv. De altfel, cuantumul prețului și folosința gratuită a acestor construcții pe o perioadă de maximum 5 ani au constituit principalele argumente în atragerea investitorilor în acest domeniu și realizarea scopului declarat al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 168/2001, și anume dezvoltarea strategiei naționale în domeniul zootehnic. Or, această strategie a avut ca principal obiectiv diminuarea pagubelor produse prin dezafectarea complexurilor zootehnice și a impus oferirea unor avantaje crescătorilor de animale, persoane fizice sau juridice, cu condiția ca aceștia să utilizeze bunurile date în folosință și, ulterior, cumpărate, exclusiv pentru creșterea de animale și realizarea de producții zootehnice.

Curtea reține că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, *„Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege”*. Această prevedere permite legiuitorului ca, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate, într-o interpretare sistematică a Constituției, astfel încât ele să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2001 privind punerea în valoare a construcțiilor zootehnice dezafectate, destinate creșterii, îngrășării și exploatării animalelor, precum și a fabricilor de nutrețuri combinate dezafectate, excepție ridicată de Consiliul Local al Primăriei Comunei Tudor Vladimirescu în Dosarul nr. 1.100/838/2008 al Judecătoriei Liești.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 31 martie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Senia Costinescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 494

din 2 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Ioan Vida — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Ion Predescu — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Augustin Zegrean — judecător
Antonia Constantin — procuror
Afrodita Laura Tutunaru — magistrat-asistent-șef delegat

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) lit. c) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Răzvan Călinescu, prin mandatar Iuliana Brebu, în Dosarul nr. 7.157/280/2008 al Judecătoriei Pitești — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 382D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Valentin Cristian Verzea în Dosarul nr. 9.552/55/2008 al Judecătoriei Arad — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 429D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Mirela Popa în Dosarul nr. 4.310/204/2008 al Judecătoriei Câmpina.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 165D/2009, nr. 382D/2009 și nr. 429D/2009 au și conținut identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă, nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 382D/2009 și nr. 429D/2009 la Dosarul nr. 165D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 5 noiembrie 2008, 15 ianuarie 2009 și 23 ianuarie 2009, pronunțate în dosarele nr. 7.157/280/2008, nr. 9.552/55/2008 și nr. 4.310/204/2008, **Judecătoria Pitești,**

Judecătoria Arad — Secția civilă și Judecătoria Câmpina au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 102 alin. (3) lit. c) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, a prevederilor art. 102 alin. (3) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și, respectiv, a prevederilor art. 102 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Excepția a fost ridicată în dosarele de mai sus de Răzvan Călinescu, prin mandatar Iuliana Brebu, de Valentin Cristian Verzea și de Mirela Popa.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 referitoare la *Accesul liber la justiție*, ale art. 23 alin. (11) referitoare la prezumția de nevinovăție, art. 25 alin. (1) referitoare la garantarea dreptului la liberă circulație în țară și în străinătate, art. 15 referitoare la *Universalitatea*, art. 57 referitoare la *Exercitarea drepturilor și a libertăților*, ale art. 16 referitoare la *Egalitatea în drepturi*, ale art. 124 referitoare la *Înfăptuirea justiției* și ale art. 53 referitoare la *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, precum și ale art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece regimul instituit prin aplicarea cumulativă de sancțiuni (puncte amendă, suspendarea permisului de conducere, puncte de penalizare și măsuri administrative) determină o restrângere excesivă a unor drepturi. Totodată, prevederile legale criticate înfrâng prezumția de nevinovăție, întrucât în timpul etapei administrative, contravenientului i s-a aplicat o sancțiune de către un agent de poliție care nu prezintă garanții de independență și imparțialitate.

Totodată, se mai arată că depășirea vitezei maxime admise nu constituie un motiv obiectiv și rezonabil care să justifice aplicarea unei sancțiuni complementare, aceasta din urmă trebuind a fi stabilită în funcție de gravitatea contravenției.

Judecătoria Pitești — Secția civilă opinează că excepția este neîntemeiată, deoarece autorul nu face o veritabilă critică de neconstituționalitate, limitându-se la invocarea sa în mod formal.

Judecătoria Arad — Secția civilă opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Judecătoria Câmpina opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul României consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece contravenientului i se asigură, fără nicio îngrădire, dreptul de a se adresa justiției, cerând anularea procesului-verbal de constatare și sancționare a faptei. Problema stabilirii vinovăției în materia contravențiilor nu are în vedere faza extrajudiciară a sancțiunii administrative, ci faza judiciară a acesteia, ceea ce presupune respectarea

dreptului la un proces echitabil și a garanțiilor prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 102 alin. (3) în integralitatea sa și art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 146 din 4 noiembrie 2008 pentru modificarea art. 111 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 7 noiembrie 2008, care au următorul conținut:

— Art. 102 alin. (3): „*Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 90 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul sau tramvai a următoarelor fapte:*

a) *conducerea sub influența băuturilor alcoolice, dacă fapta nu constituie, potrivit legii, infracțiune;*

b) *conducerea vehiculului cu defecțiuni grave la sistemul de frânare sau la mecanismul de direcție, constatate de poliția rutieră împreună cu specialiștii Registrului Auto Român;*

c) *neoprirea la trecerea la nivel cu calea ferată când barierele sau semibarierile sunt coborâte ori în curs de coborâre sau când semnalele cu lumini roșii și/sau sonore sunt în funcțiune;”*

d) abrogat prin art. I pct. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2007;

e) *„depășirea cu mai mult de 50 km/h a vitezei maxime admise pe sectorul de drum respectiv și pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic;”*

— Art. 111 alin. (1) lit. c): *„Permisul de conducere sau dovada înlocuitoare a acestuia se reține în următoarele cazuri: [...]*

c) la săvârșirea uneia dintre contravențiile prevăzute la art. 100 alin. (3), art. 101 alin. (3), art. 102 alin. (3) și în situația prevăzută la art. 115 alin. 1);”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin raportare la critici similare. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 210 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 20 aprilie 2007, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

În același sens, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat în jurisprudența sa, de exemplu, prin deciziile nr. 287 din 11 martie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 271 din 7 aprilie 2008, nr. 210 din 13 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 20 aprilie 2007, nr. 44 din 27 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 23 februarie 2005.

De asemenea, prin Decizia nr. 943 din 23 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 24 octombrie 2008, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 102 alin. (3) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Răzvan Călinescu, prin mandatar Iuliana Brebu, în Dosarul nr. 7.157/280/2008 al Judecătorei Pitești — Secția civilă, de Valentin Cristian Verzea în Dosarul nr. 9.552/55/2008 al Judecătorei Arad — Secția civilă și de Mirela Popa în Dosarul nr. 4.310/204/2008 al Judecătorei Câmpina.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent-șef delegat,
Afrodita Laura Tutunaru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 511

din 9 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, excepție ridicată de Neculai N. Diaconu în Dosarul nr. 3.418/279/2008 al Tribunalului Neamț — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că textul de lege criticat nu contravine prevederilor constituționale invocate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 3 octombrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 3.418/279/2008, **Tribunalul Neamț — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Neculai N. Diaconu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la legea amintită.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul de lege criticat este discriminatoriu, întrucât nu permite și candidaților independenți care au întrunit pragul electoral să fie incluși în operațiunea de redistribuire a voturilor, ci doar partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale. În opinia sa, se creează privilegii în favoarea cetățenilor care sunt înscriși în partide politice și pe listele acestora față de candidații independenți, întrucât „nu există nicio prevedere legală și expresă de excludere a candidaților independenți de la operațiunea de redistribuire a voturilor și magistrații trebuie să aplice legea în mod egal, nediscriminatoriu și fără privilegii”.

Tribunalul Neamț — Secția civilă opinează că dispozițiile art. 96 alin. (3) din Legea nr. 67/2004, republicată, sunt neconstituționale prin încălcarea prevederilor constituționale privind egalitatea cetățenilor în fața legii și evitarea oricărui stări

de discriminare. În acest sens, instanța reține că, dacă în prima etapă a repartizării mandatelor [art. 96 alin. (3) lit. a)] se stabilește numărul de mandate ce revin fiecărei liste de candidați, precum și candidaților independenți pe baza coeficientului electoral, în etapa repartizării mandatelor neatribuite [art. 96 alin. (3) lit. b)], candidații independenți nu se mai regăsesc, excluderea acestora din faza redistribuirii negăsindu-și nicio justificare legală. Se instituie astfel un regim discriminatoriu între candidații independenți și celelalte categorii de candidați, textul criticat venind în contradicție chiar cu dispoziția generală privind repartizarea mandatelor [art. 96 alin. (2)], potrivit căreia „repartizarea mandatelor se face avându-se în vedere numai partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și candidații independenți, care au întrunit pragul electoral prevăzut la art. 1”.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 sunt constituționale. În acest sens, consideră că situația candidaților independenți e diferită de cea a candidaților propuși de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale. De asemenea, precizează că „în prima etapă, biroul electoral de circumscripție stabilește numărul de mandate ce revine fiecărei liste de candidați, precum și candidaților independenți. Voturile neutilizate pentru fiecare listă de candidați a partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale constituite (...) din voturi care au rămas după atribuirea mandatelor, precum și din cele inferioare coeficientului electoral, sunt avute în vedere, în cea de-a doua etapă, la repartizarea mandatelor neatribuite, către partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2007,

cu modificările și completările ulterioare. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 96 alin. (3) lit. b): „(3) *Repartizarea mandatelor de consilier se face astfel: [...]*

b) în a doua etapă, biroul electoral de circumscripție repartizează mandatele neatribuite, pe baza unui tabel cuprinzând partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale care au întrunit pragul electoral, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi neutilizate; mandatele neatribuite se repartizează partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, în ordinea înscrierii acestora în tabel, câte unul pentru fiecare partid politic, alianță politică și alianță electorală. Dacă nu se reușește repartizarea tuturor mandatelor, operațiunea se repetă până la epuizarea acestora.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție potrivit cărora cetățenii sunt egali în fața legii, fără privilegii și fără discriminări. Instanța în fața căreia a fost ridicată excepția apreciază că sunt nesocotite în plus prevederile art. 37 din Legea fundamentală, privind dreptul de a fi ales, precum și cele ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea discriminării.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată și urmează să o respingă pentru cele ce se vor arăta în continuare:

Art. 96, în ansamblul său, din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale reglementează procedura de repartizare a mandatelor de consilier. Astfel, la alin. (1) se instituie un prag electoral al circumscripției — 5% din numărul total al voturilor valabil exprimate la nivelul circumscripției —, care dă dreptul de a participa la repartizarea mandatelor tuturor competitorilor electorali care au participat la alegeri.

În alin. (2) al aceluiași articol se stabilește în mod imperativ că la repartizarea mandatelor participă numai partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și **candidații independenți**, care au întrunit pragul electoral.

Prevederile alin. (3) reglementează modalitatea repartizării mandatelor de consilier, care cuprinde două etape:

În prima etapă — alin. (3) lit. a) —, se stabilește „coeficientul electoral” al circumscripției electorale, pe baza căruia biroul electoral de circumscripție determină numărul de mandate ce revine fiecărei liste de candidați, precum și **candidaților**

independenți; dintre aceștia din urmă este declarat ales candidatul independent care a obținut un număr de voturi cel puțin egal cu coeficientul electoral de circumscripție.

La finalul operațiunilor de stabilire a numărului de mandate pentru fiecare listă de candidați și, respectiv, de atribuire a mandatelor pentru candidații independenți rămâne, de regulă, un număr de „voturi neutilizate”. Sunt considerate astfel de voturi, pentru fiecare listă de candidați a partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale, acele voturi care rămân după atribuirea mandatelor, precum și cele al căror număr este inferior coeficientului electoral.

În etapa a doua — alin. (3) lit. b) —, biroul electoral de circumscripție procedează la repartizarea mandatelor neatribuite numai „partidelor politice, alianțelor politice și electorale care au întrunit pragul electoral”, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi neutilizate, **nu și „candidaților independenți”**.

Excluderea candidaților independenți de la etapa a doua de repartizare a mandatelor neatribuite este dedusă din dispozițiile art. 96 alin. (3) lit. a) potrivit cărora „**este declarat ales candidatul independent care a obținut un număr de voturi cel puțin egal cu coeficientul electoral**”.

Acest mecanism de atribuire a mandatelor nu încalcă egalitatea în drepturi a cetățenilor și nu constituie o discriminare, așa cum susțin autorul excepției și instanța de judecată în fața căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Textul nu instituie discriminări în raport cu criteriile egalității în drepturi înscrise în art. 4 alin. (2) din Legea fundamentală și nici nu aduce atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, statuat la art. 16 din Constituție, întrucât se aplică tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe criterii arbitrar. Astfel cum arată și Avocatul Poporului în punctul său de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate, „**situația candidaților independenți e diferită de cea a candidaților propuși de partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale**”.

De altfel, dispozițiile legale criticate reprezintă o opțiune a legiuitorului, care, având competența de a reglementa sistemul electoral, are libertatea să decidă asupra modalităților de repartizare a mandatelor, în cazul alegerii autorităților administrației publice locale, cu respectarea drepturilor electorale ale candidaților.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 96 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, excepție ridicată de Neculai N. Diaconu în Dosarul nr. 3.418/279/2008 al Tribunalului Neamț — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 528

din 9 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2)

din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Florin Petru Duma în Dosarul nr. 3.280/236/2008 al Tribunalului Giurgiu — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 15 octombrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 3.280/236/2008, **Tribunalul Giurgiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**, excepție ridicată de Florin Petru Duma.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că textele de lege criticate încalcă liberul acces la justiție, deoarece creează un obstacol considerabil pentru cetățenii care nu locuiesc în raza teritorială unde s-a produs fapta, determinând cheltuieli financiare și timp irosit cu deplasarea petentului la instanța de judecată. În plus, aceste dispoziții legale se abat de la principiul legislației contenciosului administrativ, care prevăd posibilitatea alegerii competenței de către persoana contestatoare și încalcă și prevederile art. 12 din Codul de procedură civilă, care dau posibilitatea reclamantului să aleagă între mai multe instanțe deopotrivă competente.

Tribunalul Giurgiu — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată în cauză este întemeiată sub aspectul criticilor formulate în raport de art. 16 și art. 21 din Constituție, deoarece prin stabilirea unei competențe teritoriale exclusive în favoarea judecătoriei în a cărei rază teritorială s-a săvârșit contravenția nu există un just echilibru de mijloace între simplii cetățeni și autoritățile publice și se îngreșește accesul

liber la justiție al cetățenilor, având în vedere că în multe situații aceștia locuiesc la distanțe considerabile față de locul săvârșirii pretensei contravenții, astfel încât deplasările la sediul instanței competente sunt lungi, anevoioase și costisitoare.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, precum și cele ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001: *„Plângerea împreună cu dosarul cauzei se trimit de îndată judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.”*

— art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002: *„Împotriva procesului-verbal de constatare a contravențiilor se poate depune plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază de competență a fost constatată fapta.”*

Se susține că aceste dispoziții legale încalcă egalitatea cetățenilor în fața legii și accesul liber la justiție, consacrate de art. 16 și, respectiv, art. 21 alin. (3) din Constituție.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că a mai examinat, în jurisprudența sa, constituționalitatea acelorași texte de lege, în raport de aceleași texte din Legea fundamentală și față de critici similare.

Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 813 din 27 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 18 octombrie 2007, Decizia nr. 1.128 din 27 noiembrie 2007,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 20 decembrie 2007, și Decizia nr. 81 din 8 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 7 martie 2007, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, statuând că acestea nu încalcă egalitatea în drepturi, liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

De asemenea, prin Decizia nr. 464 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 378 din 19 mai 2008, Curtea a statuat că art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care instituie norme de procedură privind soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, nu îngreudește accesul liber la justiție al persoanelor interesate și nu contravine dreptului la un proces echitabil. Dimpotrivă, reglementarea competenței teritoriale a instanțelor judecătorești

în cauzele având ca obiect plângerile împotriva proceselor verbale de contravenție prin care se constată încălcări ale dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice este menită să dea expresie garanțiilor constituționale invocate, prin asigurarea administrării cu celeritate a probelor strânse de lucrătorii poliției rutiere. În plus, această modalitate de reglementare reprezintă opțiunea legiuitorului, fiind în conformitate cu prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție, privind competența și procedura în fața instanțelor judecătorești.

Considerentele care fundamentează jurisprudența mai sus citată sunt valabile și în prezenta cauză, deoarece nu au intervenit elemente noi.

Cât privește criticile privind existența unei contradicții între textele ce fac obiectul excepției și normele care reglementează contenciosul administrativ, respectiv procedura civilă, acestea nu intră în sfera controlului de constituționalitate.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, precum și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Florin Petru Duma în Dosarul nr. 3.280/236/2008 al Tribunalului Giurgiu — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 532

din 9 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (7), art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (3), art. 26 alin. (3), art. 27, art. 28, art. 33 alin. (1) și ale art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (7), art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (3), art. 26 alin. (3), art. 27, art. 28,

art. 33 alin. (1) și ale art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, excepție invocată de Laurențiu-Cătălin Ungureanu în Dosarul nr. 9.848/245/2008 al Judecătorei Iași.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 3 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 9.848/245/2008, **Judecătoria Iași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (7), art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (3), art. 26 alin. (3), art. 27, art. 28, art. 33 alin. (1) și ale art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor**, excepție invocată de Laurențiu-Cătălin Ungureanu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că, de vreme ce inițiativa acțiunii judiciare aparține contestatorului, lui îi revine sarcina probei conform principiului general de drept din procedura civilă. Prin urmare, contestatorul trebuie să dovedească nelegalitatea și temeinicia procesului-verbal, în vederea anulării acestuia. În plus, din momentul sancționării sale contravenționale, persoana în cauză este calificată de legislația națională drept „contravenient”, adică persoana care a săvârșit o contravenție, echivalentul în materie penală fiind acela de infractor. Se încalcă astfel prezumția de nevinovăție, sens în care s-a pronunțat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Anghel împotriva României*, 2007.

Judecătoria Iași apreciază că nu sunt întemeiate criticile formulate, deoarece utilizarea de către legiuitor a noțiunii de contravenient nu înseamnă și stabilirea vinovăției sau încălcarea prezumției de nevinovăție.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textele de lege criticate nu încalcă dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției. Se face referire și la jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și ale art. 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 16 alin. (1) și (7), art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (3), art. 26 alin. (3), art. 27, art. 28, art. 33 alin. (1) și ale art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, având următorul cuprins:

— Art.16 alin. (1) și (7): „(1) *Procesul-verbal de constatare a contravenției va cuprinde în mod obligatoriu: data și locul unde este încheiat; numele, prenumele, calitatea și instituția din care face parte agentul constator; datele personale din actul de*

identitate, inclusiv codul numeric personal, ocupația și locul de muncă al contravenientului; descrierea faptei contravenționale cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea tuturor împrejurărilor ce pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite; indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția; indicarea societății de asigurări, în situația în care fapta a avut ca urmare producerea unui accident de circulație; posibilitatea achitării în termen de 48 de ore a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, dacă acesta prevede o asemenea posibilitate; termenul de exercitare a căii de atac și organul la care se depune plângerea. [...]

(7) *În momentul încheierii procesului-verbal agentul constator este obligat să aducă la cunoștință contravenientului dreptul de a face obiecțiuni cu privire la conținutul actului de constatare. Obiecțiunile sunt consemnate distinct în procesul-verbal la rubrica «Alte mențiuni», sub sancțiunea nulității procesului-verbal.»;*

— Art. 17: „*Lipsa mențiunilor privind numele, prenumele și calitatea agentului constator, numele și prenumele contravenientului, iar în cazul persoanei juridice lipsa denumirii și a sediului acesteia, a faptei săvârșite și a datei comiterii acesteia sau a semnăturii agentului constator atrage nulitatea procesului-verbal. Nulitatea se constată și din oficiu.»;*

— Art.18: „*Contravenientul este obligat să prezinte agentului constator, la cerere, actul de identitate ori documentele în baza cărora se fac mențiunile prevăzute la art. 16 alin. (3). În caz de refuz, pentru legitimarea contravenientului agentul constator poate apela la ofițeri și subofițeri de poliție, jandarmi sau gardieni publici.»*

— Art. 19 alin. (1): „*Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constator și de contravenient. În cazul în care contravenientul nu se află de față, refuză sau nu poate să semneze, agentul constator va face mențiune despre aceste împrejurări, care trebuie să fie confirmate de cel puțin un martor. În acest caz procesul-verbal va cuprinde și datele personale din actul de identitate al martorului și semnătura acestuia.»;*

— Art. 25 alin. (1) și (3): „*(1) Procesul-verbal se va înmâna sau, după caz, se va comunica, în copie, contravenientului și, dacă este cazul, părții vătămate și proprietarului bunurilor confiscate. [...]*

(3) *În situația în care contravenientul a fost sancționat cu amendă, precum și dacă a fost obligat la despăgubiri, odată cu procesul-verbal, acestuia i se va comunica și înștiințarea de plată. În înștiințarea de plată se va face mențiunea cu privire la obligativitatea achitării amenzii la instituțiile abilitate să o încaseze, potrivit legislației în vigoare și, după caz, a despăgubirii, în termen de 15 zile de la comunicare, în caz contrar urmând să se procedeze la executarea silită.»;*

— Art. 26 alin. (3): „*În cazul în care contravenientul nu este prezent sau, deși prezent, refuză să semneze procesul-verbal, comunicarea acestuia, precum și a înștiințării de plată se face de către agentul constator în termen de cel mult o lună de la data încheierii.»;*

— Art. 27: „*Comunicarea procesului-verbal și a înștiințării de plată se face prin poștă, cu aviz de primire, sau prin afișare la domiciliul sau la sediul contravenientului. Operațiunea de afișare se consemnează într-un proces-verbal semnat de cel puțin un martor.»;*

— Art. 28: „*(1) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate*

din minimul amenzii prevăzute în actul normativ, agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal. În actul normativ de stabilire a contravențiilor această posibilitate trebuie menționată în mod expres. Termenele statornicite pe ore încep să curgă de la miezul nopții zilei următoare, iar termenul care se sfârșește într-o zi de sărbătoare legală sau când serviciul este suspendat se va prelungi până la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

(2) Amenzile care se cuvin bugetului de stat pot fi achitate la Casa de Economii și Consemnațiuni — C.E.C. — S.A. sau la unitățile Trezoreriei Statului, iar amenzile cuvenite bugetelor locale se achită la Casa de Economii și Consemnațiuni — C.E.C. — S.A. sau la casieriiile autorităților administrației publice locale ori ale altor instituții publice abilitate să administreze veniturile bugetelor locale, indiferent de localitatea pe a cărei rază acestea funcționează, de cetățenia, domiciliul sau de reședința contravenientului ori de locul săvârșirii contravenției, precum și la ghișeul unic din punctele de trecere a frontierei de stat a României. O copie de pe chitanță se predă de către contravenient agentului constatatator sau se trimite prin poștă organului din care acesta face parte, potrivit dispozițiilor alin. (1).

(3) Amenzile contravenționale pot fi achitate și prin intermediul instrumentelor de plată electronică în cadrul Ghișeului virtual de plăți, proiect-pilot coordonat de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației, parte a Sistemului e-guvernare, din cadrul Sistemului Electronic Național. În acest caz:

a) achitarea unei amenzi contravenționale se dovedește prin prezentarea extrasului de cont al plătitorului sau a dovezii de plată emise de Ghișeul virtual de plăți, aceasta specificând data și ora efectuării plății;

b) se elimină obligativitatea pentru plătitor de a preda o copie de pe extrasul de cont sau de pe dovada de plată emisă de Ghișeul virtual de plăți către agentul constatatator sau organul din care acesta face parte.”;

— Art. 33 alin. (1): „Judecătoria va fixa termen de judecată, care nu va depăși 30 de zile, și va dispune citarea contravenientului sau, după caz, a persoanei care a făcut plângerea, a organului care a aplicat sancțiunea, a martorilor indicați în procesul-verbal sau în plângere, precum și a oricăror alte persoane în măsură să contribuie la rezolvarea temeinică a cauzei.”;

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (7), art. 17, art. 18, art. 19 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (3), art. 26 alin. (3), art. 27, art. 28, art. 33 alin. (1) și ale art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, excepție invocată de Laurențiu-Cătălin Ungureanu în Dosarul nr. 9.848/245/2008 al Judecătoriai Iași.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

— Art. 34 alin. (1): „Instanța competentă să soluționeze plângerea, după ce verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, ascultă pe cel care a făcut-o și pe celelalte persoane citate, dacă aceștia s-au prezentat, administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal, și hotărăște asupra sancțiunii, despăgubirii stabilite, precum și asupra măsurii confiscării.”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 23 alin. (11) privind prezumția de nevinovăție, cu raportare la art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind prezumția de nevinovăție ca dimensiune a dreptului la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că textele de lege criticate au mai format obiect al controlului de constituționalitate, cu o motivare asemănătoare și prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 317 din 9 septembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 8 octombrie 2003, Curtea a respins excepția ca neîntemeiată, reținând, în esență, că „utilizarea de către legiuitor a noțiunii de contravenient nu are semnificația înfrângerii prezumției de nevinovăție consacrate de art. 23 alin. (11) din Constituție. Această dispoziție constituțională este aplicabilă atât în domeniul penal, cât și în cel contravențional, nicio persoană care a săvârșit o infracțiune (infractor) sau o contravenție (contravenient) neputând fi exclusă de la beneficiul acestei garanții procesuale până când o hotărâre judecătorească de condamnare nu a rămas definitivă.” În același sens sunt Decizia nr. 259 din 20 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 26 aprilie 2007, Decizia nr. 216 din 28 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 243 din 28 martie 2008, și Decizia nr. 490 din 6 mai 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 28 mai 2008.

Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea acestei jurisprudențe, atât considerentele, cât și soluția pronunțată în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 535

din 9 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi, art. 65 și art. 71 din Codul penal

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi, art. 65 și 71 din Codul penal, excepție invocată de Ion Plămadă în Dosarul nr. 1.614/233/2007 al Curții de Apel Galați — Secția penală.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând jurisprudența Curții în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 8 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.614/233/2007, **Curtea de Apel Galați — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi, art. 65 și art. 71 din Codul penal**, excepție invocată de Ion Plămadă.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că normele criticate intră în contradicție cu art. 53 din Constituție, „unde se arată că nu se pot interzice drepturi pe criterii discriminatorii”.

Curtea de Apel Galați — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 74 din 5 noiembrie 2007, pronunțată în cadrul unui recurs în interesul legii, prin care s-a stabilit că interzicerea drepturilor prevăzute de art. 64 din Codul penal nu se va face automat, ci motivat, având în vedere criteriile prevăzute de art. 71 din Codul penal.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului, invocând și jurisprudența Curții Constituționale în materie, consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor,

concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi, art. 65 și 71 din Codul penal, având următorul cuprins:

— Art. 64 alin. 1 lit. a): *„Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi constă în interzicerea unuia sau unora din următoarele drepturi:*

a) dreptul de a alege și de a fi ales în autoritățile publice sau în funcții electivale publice”;

— Art. 65: *„Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi poate fi aplicată, dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea de cel puțin 2 ani și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.*

Aplicarea pedepsei interzicerii unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă.

Condiția arătată în alin. 1 cu privire la cuantumul pedepsei principale trebuie să fie îndeplinită și în cazul în care aplicarea pedepsei prevăzute în acel alineat este obligatorie.”;

— Art. 71: *„Pedeapsa accesorie constă în interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64.*

Condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață sau a închisorii atrage de drept interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 lit. a)–c) din momentul în care hotărârea de condamnare a rămas definitivă și până la terminarea executării pedepsei, până la grațierea totală sau a restului de pedeapsă ori până la împlinirea termenului de prescripție a executării pedepsei.

Interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 lit. d) și e) se aplică ținându-se seama de natura și gravitatea infracțiunii săvârșite, de împrejurările cauzei, de persoana infractorului și de interesele copilului ori ale persoanei aflate sub tutelă sau curatelă.

Pe durata amânării sau a întreruperii executării pedepsei detențiunii pe viață sau a închisorii, condamnatul poate să își exercite drepturile părintești și dreptul de a fi tutore sau curator, în afară de cazul în care aceste drepturi au fost anume interzise condamnatului prin hotărârea de condamnare.

Pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii sau a suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii, se suspendă și executarea pedepselor accesorii.”

Dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că, prin Decizia nr. 735 din 24 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 25 iulie 2008, și prin Decizia nr. 184 din 14 iunie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din

28 august 2001, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 și art. 71 din Codul penal. De asemenea, prin Decizia nr. 438 din 15 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 8 mai 2008, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi din Codul penal, pentru considerentele acolo arătate.

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 64 alin. 1 lit. a) teza întâi, art. 65 și art. 71 din Codul penal, excepție invocată de Ion Plămadă în Dosarul nr. 1.614/233/2007 al Curții de Apel Galați — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 536

din 9 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 363 alin. 3 din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Marieta Safta	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 363 alin. 3 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dumitru Mateiaș în Dosarul nr. 1.161/271/2006 al Tribunalului Bihor — Secția penală.

La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Magistratul-asistent referă că autorul excepției a depus la dosarul cauzei concluzii scrise, prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că se solicită modificarea textului de lege ce face obiectul acesteia, aspect care nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 12 decembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 1.161/271/2006, **Tribunalul Bihor — Secția penală**

Deoarece nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția pronunțată anterior de Curte, precum și considerentele care o fundamentează își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, inclusiv în ceea ce privește art. 65 din Codul penal, în raport de care nu au fost formulate critici distincte.

a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 363 alin. 3 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dumitru Mateiaș.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care nu includ minorii în categoriile de persoane pentru care termenul de apel curge de la comunicarea copiei de pe dispozitivul hotărârii judecătorești.

Tribunalul Bihor — Secția penală apreciază că textul de lege criticat este contrar Legii fundamentale, în măsura în care nu prevede obligativitatea comunicării hotărârilor judecătorești ulterior pronunțării acestora și inculpaților minori, atunci când aceștia au lipsit de la dezbateri.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat nu încalcă dispozițiile constituționale invocate. Arată totodată că pretinsa neconstituționalitate a acestuia este determinată de o omisiune legislativă, care nu intră în competența de soluționare a Curții Constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor,

concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 363 alin. 3 din Codul de procedură penală, potrivit cărora: *„Pentru partea care a fost prezentă la dezbateri sau la pronunțare, termenul curge de la pronunțare. Pentru părțile care au lipsit atât la dezbateri, cât și la pronunțare, precum și pentru inculpatul deținut ori pentru inculpatul militar în termen, militar cu termen redus, rezervist concentrat, elev al unei instituții militare de învățământ, ori pentru inculpatul internat într-un centru de reeducare sau într-un institut medical-educativ, care au lipsit de la pronunțare, termenul curge de la comunicarea copie de pe dispozitiv.”*

Pentru motivele mai sus arătate, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 alin. (1) și (6) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 363 alin. 3 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dumitru Mateiaș în Dosarul nr. 1.161/271/2006 al Tribunalului Bihor — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 9 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Marieta Safta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 586

din 14 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Benke Károly	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, excepție ridicată de Alexandru Felix în Dosarul nr. 3.489/114/2008 al Tribunalului Buzău — Secția comercială și de contencios administrativ.

Dispozițiile constituționale invocate în susținerea excepției sunt cele ale art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare și ale art. 49 alin. (1) privind protecția copiilor și tinerilor.

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea constată că ceea ce se solicită în realitate, în motivarea acesteia, este completarea textului de lege criticat, în sensul includerii minorilor în categoria persoanelor pentru care termenul de apel curge de la comunicarea copie de pe dispozitivul hotărârii judecătorești, iar nu de la pronunțarea hotărârii. Curtea Constituțională a reținut în mod constant că acceptarea unei asemenea critici ar echivala cu transformarea instanței de contencios constituțional într-un legislator pozitiv, ceea ce ar contraveni art. 61 din Constituție, potrivit căruia *„Parlamentul este [...] unica autoritate legiuitoare a țării”*, fiind în contradicție și cu dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit cărora *„Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”*.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza se află în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate invocate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 noiembrie 2008, pronunțată în Dosarul nr. 3.489/114/2008, **Tribunalul Buzău — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule**, excepție ridicată de Alexandru Felix într-o cauză având ca obiect anularea actului administrativ prin care a fost

încasată taxa pe poluare pentru autovehicule, precum și restituirea acestei taxe.

În motivarea excepției, autorul acesteia arată că instituirea taxei pe poluare printr-o ordonanță de urgență și nu prin adoptarea unei legi încalcă prevederile art. 139 din Constituție. Totodată, se apreciază că textul legal criticat discriminează persoanele care și-au înmatriculat autovehicule ulterior instituirii taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule sau a celei pe poluare în raport cu cei care și-au înmatriculat autovehiculul anterior apariției acestor taxe.

Tribunalul Buzău — Secția comercială și de contencios administrativ apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată.

Avocatul Poporului apreciază că textele legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, având următorul cuprins:

„(1) *Prezenta ordonanță de urgență stabilește cadrul legal pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, denumită în continuare taxă, care constituie venit la bugetul Fondului pentru mediu și se gestionează de Administrația Fondului pentru Mediu, în vederea finanțării programelor și proiectelor pentru protecția mediului.*

(2) *Din sumele colectate potrivit prezentei ordonanțe de urgență se finanțează programe și proiecte pentru protecția mediului, după cum urmează:*

- a) *Programul de stimulare a înnoirii parcului auto național;*
- b) *Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități;*
- c) *proiecte de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană;*
- d) *proiecte privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă, microhidrocentrale;*
- e) *proiecte privind împădurirea terenurilor degradate sau defrișate;*
- f) *proiecte de renaturare a terenurilor scoase din patrimoniul natural;*
- g) *proiecte de realizare a pistelor pentru bicicliști”.*

Autorul excepției susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și ale art. 139 privind impozitele, taxele și celelalte contribuții.

Curtea constată că intrarea în vigoare a unei legi, ordonanțe simple sau de urgență prin care se instituie pentru viitor o taxă pe poluare constituie un motiv suficient pentru a justifica, în mod obiectiv și rațional, un tratament juridic diferit cu privire la situația juridică a persoanelor ce au plătit taxa anterior sau ulterior instituirii taxei. De altfel, atât instituirea taxei pe poluare, cât și stabilirea momentului la care intervine obligația de plată a taxei constituie opțiuni obiective ale legiuitorului, motivate în expunerea de motive a ordonanței de urgență. Pe cale de consecință, rezultă că persoanele în cauză nu se află în situații juridice identice. Or, art. 16 alin. (1) din Constituție impune ca doar persoanele aflate în aceeași situație să beneficieze de un tratament juridic egal, exigență respectată de legiuitorul delegat prin instituirea acestei taxe.

Obiter dictum, acceptarea criticii autorului excepției ar echivala cu faptul că fie legiuitorul nu va putea niciodată pentru viitor să instituie taxe sau impozite cu executare *uno actu*, fie o atare taxă trebuie aplicată și pentru cei ce nu au plătit-o în trecut, cu alte cuvinte, ar fi retroactivă. Or, ambele ipoteze sunt neconstituționale și inadmisibile.

Cu privire la critica de neconstituționalitate ce vizează pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 139 din Constituție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată. Textul constituțional impune cerința ca instituirea impozitelor și taxelor să fie reglementată printr-un act normativ de nivelul legii — act normativ de reglementare primară —, și nu prin alte acte normative de nivel inferior legii. Or, ordonanța de urgență contestată este un astfel de act normativ, îndeplinind exigențele constituționale ale art. 139 alin. (1).

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, excepție ridicată de Alexandru Felix în Dosarul nr. 3.489/114/2008 al Tribunalului Buzău — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Benke Károly

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 591

din 14 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 alin. 1 din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, excepție ridicată de Gheorghe Băncilă și Doina Băncilă în Dosarul nr. 15.466/325/2007 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 13 ianuarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 15.466/325/2007, **Tribunalul Timiș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare.** Excepția a fost ridicată de Gheorghe Băncilă și Doina Băncilă într-o cauză ce are ca obiect o acțiune în uzucapiune.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia arată că art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938 impune ca și condiție a dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune o posesie a bunului de 20 de ani „după moartea proprietarului înscris în cartea funciară”. Susțin astfel că, prin aplicarea prevederilor Decretului-lege nr. 115/1938 în privința dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune în regim de carte funciară se creează o discriminare pentru cetățenii din zonele în care există implementat sistemul de carte funciară și cărora li se aplică prevederile acestui act normativ, față de cetățenii din celelalte zone ale țării care pot dobândi dreptul de proprietate prin uzucapiune dacă exercită o posesie utilă pe o perioadă de 10—20 ani, respectiv 30 de ani, fără a fi relevantă situația fostului proprietar, respectiv dacă este decedat sau nu. Consideră că prevederile de lege criticate sunt contrare și dispozițiilor constituționale referitoare la garantarea dreptului de proprietate privată.

Tribunalul Timiș — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, faptul că

legiuitorul a înțeles să reglementeze două regimuri diferite pentru uzucapiune datorită condițiilor istorice diferite din anumite zone ale țării, cel instituit prin Decretul-lege nr. 115/1938 și cel al Codului civil, fiecare cu condițiile sale specifice, nu contravine principiului egalității cetățenilor în fața legii, de vreme ce prevederile criticate se aplică în mod egal tuturor celor vizați de norma legală, iar diferențierea se referă în, mod exclusiv, la locul situării imobilului. Consideră că nu se încalcă nici dispozițiile art. 44 din Constituție, de vreme ce acestea stabilesc garantarea și ocrotirea proprietății private, iar, în speță, reclamantii, autori ai excepției de neconstituționalitate, nu sunt titularii unui asemenea drept.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938 sunt constituționale. În acest sens, reține ceea ce a statuat Curtea Constituțională în Decizia nr. 653/2008, și anume faptul că aceste prevederi sunt norme prin care legiuitorul a stabilit un regim diferit în materia publicității bunurilor imobile, pe criteriul apartenenței la spațiul care a fost guvernat de un sistem legislativ diferit față de cel românesc. Consideră că prevederile criticate nu contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 și, totodată, apreciază că dispozițiile art. 20 și 44 din Constituție nu sunt incidente în prezenta cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Prin încheiere, instanța de judecată a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare. Însă, din notele scrise ale autorului excepției, rezultă că acesta critică, în realitate, doar alin. 1 al art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938. În consecință, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 28 alin. 1 din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 27 aprilie 1938, având următorul conținut: „*Cel ce a posedat un*

bun nemişcător în condițiunile legii, timp de 20 ani, după moartea proprietarului înscris în cartea funciară, va putea cere înscrierea dreptului uzucapat [...].”

Autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, ale art. 20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 44 alin. (1) și (2) privind garantarea dreptului de proprietate privată.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele:

Potrivit prevederilor alin.1 al art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938, cel ce a posedat un bun nemişcător în condițiile legii timp de 20 ani, după moartea proprietarului înscris în cartea funciară, va putea cere înscrierea, în cartea funciară, a dreptului astfel uzucapat.

Cu privire la aplicabilitatea sistemului de carte funciară reglementat prin Decretul-lege nr. 115/1938, ce consacră cazurile speciale de dobândire a proprietății prin uzucapiune înscrise în art. 27—28, Curtea reține faptul că, în absența unor dispoziții cu caracter tranzitoriu, trebuie să se recurgă la interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 69 alin. (2) și (3) cu referire la art. 56 alin. (1) și art. 58 alin. (1) din Legea nr. 7/1996, republicată. Sub acest aspect, este de reținut că prin art. 69 alin. (2) din Legea nr. 7/1996, republicată, s-a prevăzut că numai la finalizarea lucrărilor cadastrale și a registrelor de publicitate imobiliară pentru întreg teritoriul administrativ al unui județ își încetează aplicabilitatea Decretul-lege nr. 115/1938, iar în conformitate cu dispozițiile alin. (3) al aceluiași articol, doar ca urmare a definitivării cadastrului la nivelul întregii țări se abrogă acest decret. Din această dispoziție a Legii nr. 7/1996, prin care s-a reglementat regimul general al cadastrului și al publicității imobiliare, rezultă voința legiuitorului de a institui o aplicare treptată a noii legi, cu consecința incidenței în continuare a vechilor dispoziții ale Decretului-lege nr. 115/1938 în regimul de carte funciară. În acest sens, este și Decizia nr. 86 din 10 decembrie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 697 din 14 octombrie 2008.

Critica de neconstituționalitate privește, în esență, faptul că prin menținerea în vigoare a prevederilor Decretului-lege nr. 115/1938 se aduce atingere egalității în drepturi, aplicându-li-se unor cetățeni un statut juridic discriminatoriu față de cetățenii care nu cad sub incidența acestui act normativ. Totodată, autorii

susțin că prevederile de lege criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale privind ocrotirea și garantarea dreptului de proprietate privată.

Curtea reține însă că, în jurisprudența Curții Constituționale, în deplin acord cu aceea a Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a statuat în mod constant faptul că principiul egalității în fața legii nu înseamnă uniformitate, așa încât, în cazul unor situații diferite, un tratament diferit este posibil atunci când acesta se justifică în mod obiectiv și rațional. Or, aplicabilitatea tranzitorie a dispozițiilor art. 28 din Decretul-lege nr. 115/1938 este justificată obiectiv și rațional de procesul de definitivare a lucrărilor de cadastru și a registrelor de publicitate imobiliară pentru întreg teritoriul țării.

Ca efect al aplicării Legii nr. 7/1996 se va realiza însă o unificare legislativă a regimului de publicitate imobiliară.

Existența pe teritoriul României a unor legi cu aplicabilitate teritorială distinctă și care reglementează diferit regimul juridic al uzucapiunii nu contravine dispozițiilor Legii fundamentale.

Cu privire la acest aspect, Curtea Constituțională a reținut prin deciziile nr. 653 din 10 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 7 iulie 2008, și nr. 205 din 9 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 25 iulie 2002, faptul că în istoria statului unitar român au existat și mai există norme legale aplicabile doar pe o anumită parte a teritoriului național, de exemplu: Legea nr. LX/1881 privitoare la executarea silită imobiliară în Transilvania, Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, Legea nr. 151/1998 privind dezvoltarea regională în România, însă existența unor acte normative diferite pentru anumite zone ale țării nu este de natură să creeze discriminări.

În ceea ce privește invocarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 referitoare la garantarea dreptului de proprietate privată, se reține că, în jurisprudențele lor, atât Curtea Constituțională, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Fernandez-Molina Gonzales ș.a. contra Spaniei* din 18 octombrie 2002, au statuat că dispozițiile privind garantarea și ocrotirea proprietății se aplică numai titularilor dreptului de proprietate; or, în prezenta cauză, autorii excepției nu și-au stabilit calitatea de proprietar, ci tind să o stabilească prin efectul uzucapiunii.

Cu privire la celelalte dispoziții constituționale invocate, se reține că acestea nu au incidență în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 28 alin. (1) din Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor privitoare la cărțile funciare, excepție ridicată de Gheorghe Băncilă și Doina Băncilă în Dosarul nr. 15.466/325/2007 al Tribunalului Timiș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 594

din 14 aprilie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 65
din Codul familiei

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și 65 din Codul familiei, excepție ridicată de Constantin Gheban în Dosarul nr. 1.043/40/2007 al Curții de Apel Suceava — Secția minori și familie.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 21 ianuarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.043/40/2007, **Curtea de Apel Suceava — Secția minori și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și 65 din Codul familiei**. Excepția a fost ridicată de Constantin Gheban în recursul formulat de autor împotriva Deciziei civile nr. 173A din 4 septembrie 2007 a Tribunalului Botoșani — Secția civilă, prin care s-a respins apelul declarat de acesta și s-a păstrat Sentința civilă nr. 3.938 din 10 august 2005, pronunțată de Judecătoria Botoșani, prin care s-a admis acțiunea civilă pentru stabilirea paternității, formulată de Elena Pelin în numele minorei Mălina-Petronela Pelin.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că stabilirea de către instanță a pensiei de întreținere, pentru copilul din afara căsătoriei, din momentul introducerii acțiunii în stabilirea paternității este contrară dispozițiilor constituționale invocate. Arată că în cazul copilului rezultat din căsătorie, în condițiile introducerii acțiunii de divorț, se justifică obligarea unuia dintre părinți la plata întreținerii din momentul introducerii divorțului. Însă în cazul copilului din afara căsătoriei, pentru care paternitatea este stabilită prin hotărâre judecătorească, obligația de plată a pensiei ia naștere din momentul rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii de stabilire a paternității. Totodată, susține că instanța de judecată, aplicând prevederile art. 41 și 65 din Codul familiei, s-a pronunțat *ultra petita*, de vreme ce a dispus obligarea autorului excepției la plata pensiei de întreținere înainte de stabilirea

filiației minorei față de ambii părinți și a încredințat minora spre creștere și educare reclamantei, fără ca aceasta să solicite acest lucru.

Curtea de Apel Suceava — Secția minori și familie apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că prevederile de lege criticate se aplică tuturor persoanelor aflate în situația prevăzută de norma legală, fără nicio discriminare, fiind firesc ca tratamentul juridic aplicat copilului conceput în afara căsătoriei, privitor la încredințarea sa și stabilirea obligației de întreținere, să fie același cu cel al copilului rezultat din căsătorie. Textele de lege criticate urmăresc protejarea interesului superior al copilului aflat în situația de a nu fi recunoscut de unul dintre părinți, care, potrivit legii, are aceleași drepturi și obligații față de minor la fel ca celălalt părinte.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că acestea nu contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2) și ale art. 26 alin. (1), în vreme ce dispozițiile art. 57 din Constituție nu sunt incidente în prezenta cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 42 și 65 din Codul familiei, republicat în Buletinul Oficial nr. 13 din 18 aprilie 1956, având următorul cuprins:

— Art. 42: „*Instanța judecătorească va hotărî, odată cu pronunțarea divorțului, căruia dintre părinți vor fi încredințați copiii minori. În acest scop, instanța va asculta părinții și autoritatea tutelară și, ținând seama de interesele copiilor, pe care de asemenea îi va asculta dacă au împlinit vârsta de zece ani, va hotărî pentru fiecare dintre copii, dacă va fi încredințat tatălui sau mamei.*”

Pentru motive temeinice, copiii pot fi încredințați unor rude ori unor alte persoane, cu consimțământul acestora, sau unor instituții de ocrotire.

Totodată, instanța judecătorească va stabili contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor.

Învoiala părinților privitoare la încredințarea copiilor și la contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a acestora va produce efecte numai dacă a fost încuviințată de instanța judecătorească.”;

— Art. 65: *„Dacă filiația copilului din afara căsătoriei este stabilită față de ambii părinți, încredințarea lui, precum și contribuția părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională, se vor hotărî potrivit dispozițiilor art. 42—44 inclusiv, care se aplică prin asemănare.”*

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 11 relative la dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi, ale art. 20 relative la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale 26 alin. (1) referitoare la viața intimă, familială și privată și ale art. 57 privind exercitarea drepturilor și a libertăților fundamentale. Totodată, consideră că textul de lege criticat contravine și dispozițiilor art. 8 referitoare la dreptul la respectarea vieții private și de familie, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Analizând motivele de neconstituționalitate invocate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, pentru următoarele considerente:

Textele de lege criticate reglementează aspecte privind încredințarea copilului, precum și contribuția părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională, aspecte ce sunt stabilite de către instanța de judecată.

Cu privire la încredințarea copilului minor, potrivit art. 42 alin. 1 din Codul familiei, chiar dacă nu există o cerere expresă a soților în acest sens, instanța judecătorească este obligată să se pronunțe prin hotărârea de divorț și asupra încredințării copiilor minori, pentru a se evita introducerea ulterioară a unei noi acțiuni, ceea ce nu ar fi în interesul copiilor minori, care nu pot fi lăsați fără îngrijire și întreținere. Totodată, contribuția părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor se stabilește prin hotărârea de

divorț, chiar dacă părțile nu au făcut cerere în acest sens (art. 42 alin. 3 din Codul familiei), practica judiciară recentă fiind în sensul că instanța se va pronunța din oficiu asupra pensiei de întreținere cu începere de la data introducerii acțiunii de divorț. Totodată, în cazul admiterii acțiunii în stabilirea paternității din afara căsătoriei, când se acordă și pensia de întreținere a copilului, aceasta se datorează de la data cererii de chemare în judecată, deoarece debitorul se consideră pus în întârziere prin această cerere, care devine însă exigibilă numai după rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a stabilit cu putere de lucru judecat că pârâul este tatăl copilului.

Faptul încredințării copilului unuia dintre părinți, chiar dacă acesta are mijloace suficiente de trai, nu scutește pe celălalt părinte de a contribui la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copilului.

Această soluție se impune deoarece ambii părinți au aceleași drepturi și obligații față de copiii lor. Astfel, potrivit art. 97 alin. 1 din Codul familiei, *„Ambii părinți au aceleași drepturi și îndatoriri față de copiii lor minori, fără a deosebi după cum aceștia sunt din căsătorie, din afara căsătoriei, ori adoptați.[...]”*. Totodată, potrivit art. 101 din Codul familiei *„Părinții sunt datori să îngrijească de copil. Ei sunt obligați să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățatura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui[...]”*, iar art. 107 din același act normativ stabilește faptul că *„Copilul minor este întreținut de părinții săi. Dacă minorul are un venit propriu, care nu este îndestulător, părinții au îndatorirea să asigure condițiile necesare pentru creșterea, educarea, învățatura și pregătirea sa profesională. În caz de neînțelegere, întinderea obligației de întreținere datorată de părinți minorului, felul și modalitățile executării, precum și contribuția fiecăruia dintre părinți se vor stabili de instanța judecătorească cu ascultarea autorității tutelare.”*

De asemenea, art. 48 alin. (1) din Constituție prevede că părinții au dreptul și îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, în acest sens copilul din afara căsătoriei fiind asimilat cu cel din căsătorie. De altfel, potrivit art. 63 din Codul familiei, efectele filiației copilului din afara căsătoriei se determină potrivit principiului egalității în drepturi a copilului din afara căsătoriei cu cel din căsătorie, principiu consacrat constituțional și de dispozițiile art. 48 alin. (3) din Legea fundamentală, care stabilesc că *„copiii din afara căsătoriei sunt egali în fața legii cu cei din căsătorie”*.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 42 și art. 65 din Codul familiei, excepție ridicată de Constantin Gheban în Dosarul nr. 1.043/40/2007 al Curții de Apel Suceava — Secția minori și familie.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 14 aprilie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. 18**din 10 martie 2008**

Dosar nr. 1/2008

Sub președinția domnului prof. univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-au întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea stabilirii admisibilității recursului întemeiat pe dispozițiile art. 140³ din Codul de procedură penală, îndreptat împotriva unei încheieri pronunțate în temeiul art. 140² și, în special, al art. 140² alin. 7 din același cod.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 91 de judecători din totalul de 114 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Gabriela Scutea, adjunct al procurorului general.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, punând concluzii pentru admiterea acestuia în sensul de a se stabili că încheierile pronunțate în temeiul art. 140², inclusiv al art. 140² alin. 7, din Codul de procedură penală sunt supuse recursului în condițiile art. 140³ din același cod.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești nu există un punct de vedere unitar cu privire la admisibilitatea recursului întemeiat pe dispozițiile art. 140³ din Codul de procedură penală, exercitat împotriva unei încheieri pronunțate în temeiul art. 140², inclusiv a celor la care se referă art. 140² alin. 7 din același cod.

Astfel, unele instanțe au considerat că recursul împotriva încheierii prin care fie judecătorul, fie instanța de judecată, în cursul urmăririi penale, admite plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care se dispune luarea, prelungirea, revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi localitatea, prevăzută în art. 145 din Codul de procedură penală, ori a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara, prevăzută în art. 145¹ din Codul de procedură penală, este inadmisibil.

În motivarea acestei opinii s-a relevat că, în lipsa unor dispoziții exprese privind calea de atac ce poate fi exercitată împotriva unor astfel de încheieri, hotărârea este definitivă, mai ales că, oricare ar fi soluția pronunțată, dosarul se restituie procurorului în termen de 24 de ore de la rezolvarea plângerii.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul că în asemenea cazuri încheierile sunt supuse regimului juridic prevăzut în art. 140³ din Codul de procedură penală, deoarece această reglementare are caracterul unei proceduri speciale de soluționare.

Acest din urmă punct de vedere corespunde cerințelor de interpretare și aplicare corectă a legii.

Din ansamblul dispozițiilor cuprinse în titlul IV cap. I secțiunea I—IV din Codul de procedură penală rezultă că soluțiile ce pot fi dispuse cu privire la măsurile preventive sunt: luarea, prelungirea, înlocuirea, revocarea și menținerea acestora.

Potrivit art. 136 alin. (4) din Codul de procedură penală, măsurile preventive prevăzute în alin. (1) lit. b) (obligarea de a nu părăsi localitatea) și c) (obligarea de a nu părăsi țara), „se pot lua de procuror sau de judecător în cursul urmăririi penale, și de instanța de judecată, în cursul judecății”.

Instituția revocării măsurilor restrictive de libertate, prevăzute de art. 145 și 145¹ din Codul de procedură penală, este reglementată cu caracter general în dispozițiile art. 139 alin. 3¹ din același cod astfel: „Când măsura preventivă a fost luată, în cursul urmăririi penale, de procuror sau de instanță, procurorul,

dacă apreciază că informațiile primite de la organul de cercetare penală justifică înlocuirea sau revocarea măsurii, dispune aceasta ori, după caz, sesizează instanța”, iar în mod special, pentru o situație particulară, prin art. 140² alin. 7 se prevede că, atunci „Când consideră că măsura preventivă este ilegală sau nu este justificată, instanța dispune revocarea ei”.

În raport cu această din urmă dispoziție, instanța, sesizată cu plângere împotriva ordonanței procurorului prin care s-a dispus în cursul urmăririi penale o măsură restrictivă de drepturi, are posibilitatea ca, admitând plângerea, să revoce prin încheiere măsura, atunci când constată că aceasta este ilegală ori nejustificată.

Toate aceste aspecte impun incidența, în astfel de cazuri, a dispozițiilor art. 140³ din Codul de procedură penală, în cuprinsul căruia se prevede, la alin. (1), că „împotriva încheierii prin care judecătorul dispune, în timpul urmăririi penale, luarea unei măsuri preventive, revocarea, înlocuirea, încetarea de drept sau prelungirea măsurii preventive, precum și împotriva încheierii de respingere a propunerii de arestare preventivă, învinuitul sau inculpatul și procurorul pot face recurs la instanța superioară în termen de 24 de ore”.

Incidența acestor dispoziții este relevantă și de caracterul general al reglementării procedurale ce le conține, prin care nu se face nicio distincție în funcție de natura privativă de libertate sau restrictivă de drepturi a măsurilor preventive la care se referă.

Așadar, este evident că singurele precizări privesc doar natura dispoziției ce se referă la acele măsuri, în sensul luării, revocării, înlocuirii sau prelungirii unei măsuri preventive și, respectiv, a respingerii propunerii de arestare.

Din reglementarea dată prin acest text de lege rezultă deci că natura măsurii preventive este determinată numai dacă se referă la soluția de respingere a propunerii de arestare, pentru toate celelalte soluții considerându-se suficientă referirea generală la „măsuri preventive”.

Ca urmare, soluția de revocare a unei măsuri restrictive de drepturi, chiar dacă este întemeiată pe dispozițiile art. 140² alin. 7 din Codul de procedură penală, nu poate fi exclusă de la posibilitatea formulării căii de atac a recursului.

Sub acest aspect, este semnificativ că dispozițiile art. 140³ din Codul de procedură penală constituie, în raport cu sensul de ansamblu al prevederilor cuprinse în secțiunea I din cap. I al titlului IV din Partea generală a Codului de procedură penală, reglementarea cu caracter general, aplicabilă în cazul tuturor

măsurilor preventive, în măsura în care prin norme speciale nu se dispune altfel.

Pe de altă parte, dacă până la modificarea ce li s-a adus prin Legea nr. 356/2006 dispozițiile art. 140³ din Codul de procedură penală se refereau în exclusivitate la măsura arestării preventive, în prezent reglementarea din acest text de lege privește măsurile preventive în general, fiind astfel extinsă și la cele restrictive de drepturi.

Referirea din denumirea marginală și din cuprinsul art. 140³ din Codul de procedură penală la calea de atac împotriva încheierii pronunțate de judecător în cursul urmăririi penale, privind măsurile preventive, nu poate fi considerată normă de limitare a reglementării doar la aceste încheieri, cât timp prin dispozițiile corespunzătoare din întregul titlu IV al Părții generale din Codul de procedură penală nu s-a prevăzut nicio ipoteză în care judecătorul să pronunțe prin încheiere, dată în cursul urmăririi penale, revocarea măsurilor restrictive de drepturi.

Atâta vreme cât art. 139 alin. 31 și art. 140² alin. 7 din Codul de procedură penală, singurele care reglementează revocarea măsurilor restrictive de drepturi în cursul urmăririi penale, conțin dispoziții de trimitere la instanță, iar nu la judecător, se impune ca și art. 140³ din același cod, unica normă în care este prevăzută o cale de atac în această materie, să fie interpretat în

sensul că se referă la încheierea pronunțată în cursul urmăririi penale de instanță, iar nu doar de judecător.

Prin urmare, dispozițiile art. 140³ din Codul de procedură penală trebuie interpretate în sensul admisibilității și al recursului ce vizează încheierea prin care instanța admite plângerea împotriva ordonanței procurorului de luare a unei măsuri preventive restrictive de drepturi și dispune revocarea acelei măsuri.

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că dispozițiile art. 140², cu referire la art. 140³, din Codul de procedură penală se interpretează în sensul că încheierile prin care fie judecătorul, fie instanța de judecată, în cursul urmăririi penale, admite plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care s-a dispus luarea, prelungirea sau revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi localitatea ori a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara sunt supuse căii de atac a recursului, în condițiile art. 140³ din Codul de procedură penală.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Dispozițiile art. 140² din Codul de procedură penală corelate cu dispozițiile art. 140³ din același cod se interpretează în sensul că:

Încheierile prin care fie judecătorul, fie instanța de judecată în cursul urmăririi penale admite plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care se dispune luarea, prelungirea, revocarea măsurii preventive a obligării de a nu părăsi localitatea prevăzută de art. 145 din Codul de procedură penală ori a măsurii preventive a obligării de a nu părăsi țara prevăzută de art. 145¹ din Codul de procedură penală sunt supuse căii ordinare de atac a recursului, în condițiile art. 140³ din Codul de procedură penală.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 10 martie 2008.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

p. Prim-magistrat-asistent,

Victoria Maftai, eliberată din funcție prin pensionare,
Adriana Daniela White

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. 20

din 10 martie 2008

Dosar nr. 3/2008

Sub președinția domnului prof. univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-au întrunit pentru a examina recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, referitor la temeiul reducerii pedepsei, pentru infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, în cazul constatării de circumstanțe atenuante.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 91 de judecători din totalul de 114 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Gabriela Scutea, adjunct al procurorului general.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, solicitând să fie admis în sensul de a se stabili că, atât în cazul infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, prevăzută la art. 183 din Codul penal, cât și al celorlalte infracțiuni săvârșite cu intenție care au ca urmare moartea victimei, atunci când se constată existența de circumstanțe atenuante, sunt aplicabile dispozițiile art. 76 alin. 2 din Codul penal.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești nu există un punct de vedere unitar cu privire la înțelesul sintagmei *„infracțiuni săvârșite cu intenție „care au avut ca urmare moartea unei persoane”*, cuprinsă în dispozițiile art. 76 alin. 2 din Codul penal.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că, atât pentru infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, cât și pentru celelalte infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea victimei, temeiul reducerii pedepsei, atunci când se constată existența de circumstanțe atenuante, îl constituie, după caz, dispozițiile art. 76 alin. 1 lit. a) sau b) din Codul penal.

Alte instanțe, dimpotrivă, au considerat că sintagma *„infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane”*, cuprinsă în dispozițiile art. 76 alin. 2 din Codul penal, se referă la orice infracțiune cauzatoare de moarte a cărei formă de vinovăție este praeterintenția, astfel că, în cazul constatării de circumstanțe atenuante, sunt aplicabile dispozițiile acestui text de lege pentru asemenea infracțiuni.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și au aplicat corect dispozițiile legii.

Potrivit art. 183 din Codul penal, prin care este incriminată infracțiunea de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte, „dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 180—182 a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani”.

Tot astfel, în cazul infracțiunilor de viol, de act sexual cu un minor, de perversiune sexuală, de tâlhărie, de piraterie, sunt prevăzute pedeapsa închisorii de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei (art. 197 alin. 3, art. 198 alin. 6, art. 201 alin. 6, art. 211 alin. 3, art. 212 alin. 3 din Codul penal), iar în cazul infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal este prevăzută pedeapsa închisorii de la 15 la 25 de ani dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei (art. 189 alin. 6 din Codul penal).

Toate aceste infracțiuni cu caracter agravat, datorită conținutului lor concret, prezintă un grad accentuat de pericol social, determinat de efectul ireversibil și grav al producerii morții sau sinuciderii victimei, ceea ce a impus sporirea substanțială a pedepselor prevăzute pentru infracțiunile-tip, ale căror consecințe sunt limitate.

În dezvoltarea reglementării criteriilor generale de individualizare a pedepselor, astfel cum acestea sunt prevăzute în art. 72 din Codul penal, legiuitorul a instituit, în continuare, dispoziții referitoare la circumstanțele atenuante legale și la cele judecătorești, la circumstanțele agravante, la efectele circumstanțelor atenuante și a celor agravante, la concursul între cauzele de agravare și de atenuare.

În cadrul acestor dispoziții, prin art. 76 din Codul penal, privind efectele circumstanțelor atenuante, s-a prevăzut între altele, la alin. 2, că în cazul *„infracțiunilor săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane”*, „dacă se constată că există circumstanțe atenuante, pedeapsa închisorii poate fi redusă cel mult până la o treime din minimumul special”.

Această reglementare imperativă, cu caracter derogatoriu de la regula generală instituită la alin. 1 din același articol, prin care s-a prevăzut posibilitatea reducerii mai substanțiale a diferitelor categorii de pedepse în cazul constatării de circumstanțe

atenuante, are prioritate de aplicare în situațiile restrânse la care se referă, fiind justificată de natura infracțiunilor ce prezintă gradul avansat de pericol social avut în vedere de legiuitor.

Problema ce face obiectul recursului în interesul legii este aceea de a clarifica dacă sintagma *„infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane”* la care se referă textul derogator al art. 76 alin. 2 din Codul penal include și infracțiuni praeterintenționate care au avut ca urmare moartea victimei.

Răspunsul afirmativ sau negativ la această întrebare implică, în mod necesar, o interpretare logico-rațională a sintagmei susmenționate, raportat la ceea ce reprezintă praeterintenția ca modalitate de manifestare a vinovăției în cazul infracțiunilor cauzatoare de moarte.

Praeterintenția, denumită în doctrină intenție depășită, este acea formă de vinovăție mixtă care cuprinde intenția și culpa reunite și care se realizează prin săvârșirea unei fapte cu intenție și producerea unui rezultat mai grav decât cel urmărit ori acceptat de făptuitor, rezultat care este imputabil sub forma culpei, deoarece fie l-a prevăzut, nu l-a urmărit și nici acceptat, dar a socotit fără temei că el nu se va produce, fie că nu l-a prevăzut, deși trebuia și putea să îl prevadă.

Așadar, în cazul infracțiunilor praeterintenționate cauzatoare de moarte, autorul comite cu intenție o faptă urmărind un anumit rezultat, care însă se amplifică și devine atât de grav încât are ca urmare moartea victimei.

Asemenea formă mixtă de vinovăție care presupune întotdeauna inițial intenția în săvârșirea unei fapte și care apoi are drept urmare moartea victimei nu se poate situa în afara, ci în interiorul înțelesului pe care l-a voit legiuitorul prin sintagma *„infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane”*.

Aceeași concluzie este impusă în mod logic și de interpretarea logico-rațională a sintagmei folosite de legiuitor în alin. 2 al art. 76 din Codul penal.

Dacă voința legiuitorului ar fi fost în sensul de a crea un sistem derogator de reducere a pedepsei cu cel mult până la o treime din minimumul prevăzut, doar în cazul acelor infracțiuni ce cauzează moartea care se săvârșesc cu intenție directă și indirectă, evident că legiuitorul ar fi exprimat-o în mod expres, limitându-se la nominalizarea infracțiunilor de omor, fără să adauge infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane.

Legiuitorul nu a procedat în acest mod, ci a recurs la sintagma *„infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane”*, tocmai pentru că legiuitorul nu a voit să circumscrie acest regim derogator la infracțiunile de omor, ci la orice altă infracțiune săvârșită cu intenție care a avut ca urmare moartea unei persoane.

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, precum și al art. 414² din Codul de procedură penală, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se stabili că sintagma *„infracțiuni săvârșite cu intenție „care au avut ca urmare moartea unei persoane”*, cuprinsă în dispozițiile art. 76 alin. 2 din Codul penal, se interpretează în sensul că aceasta se referă și la orice infracțiune a cărei formă de vinovăție este praeterintenția.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Sintagma „infracțiuni săvârșite cu intenție care au avut ca urmare moartea unei persoane” conținută în dispozițiile art. 76 alin. 2 din Codul penal se interpretează în sensul că aceasta se referă la orice infracțiune a cărei formă de vinovăție este praeterintenția.

Obligatorie, potrivit art. 414² alin. 3 din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 10 martie 2008.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

p. Prim-magistrat-asistent,

Victoria Maftei, eliberată din funcție prin pensionare,
Adriana Daniela White

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

— SECȚIILE UNITE —

DECIZIA Nr. 40**din 22 septembrie 2008**

Dosar nr. 16/2008

Sub președinția domnului profesor univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, s-a întrunit pentru a examina recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 77 alin. (2) raportat la art. 43 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, referitor la stabilirea stagiului complet de cotizare utilizat pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de recalculare a pensiilor în sistemul public, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 iulie 1977—31 martie 2001 în baza Legii nr. 3/1977 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă.

Secțiile Unite au fost constituite cu respectarea dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 304/2004, republicată, fiind prezenți 81 de judecători din totalul de 115 aflați în funcție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Antoaneta Florea.

Reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut recursul în interesul legii, solicitând admiterea acestuia, cerând să se decidă în sensul că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă este cel reglementat de art. 14 din Legea nr. 3/1977.

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

Instanțele judecătorești nu au un punct de vedere unitar cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 77 alin. (2) raportat la art. 43 din Legea nr. 19/2000 referitor la stabilirea stagiului complet de cotizare utilizat pentru determinarea punctajului mediu anual în operațiunile de recalculare a pensiilor în sistemul public, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 iulie 1977—31 martie 2001 în baza Legii nr. 3/1977 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă.

Astfel, unele instanțe s-au pronunțat în sensul că persoanele pensionate în baza Legii nr. 3/1977 și care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale beneficiază la determinarea punctajului mediu de un stagiul de cotizare de 20 de ani, conform art. 43 alin. (1) din Legea nr. 19/2000.

În motivarea acestui punct de vedere s-a reținut că dispozițiile art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat statuează că recalcularea pensiilor se efectuează cu respectarea prevederilor Legii nr. 19/2000.

Or, potrivit art. 43 alin. (1) și anexei nr. 4 la Legea nr. 19/2000, persoanele care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale beneficiază la determinarea punctajului mediu de un stagiul de cotizare de 20 de ani.

S-a mai relevat că, chiar dacă art. 2 alin. (3) din Normele metodologice de evaluare a pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în vederea recalculării în conformitate cu Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000, prevede că pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în perioada 1 iulie 1977—31 martie 2001 stagiul de cotizare este cel prevăzut de Legea nr. 3/1977, alin. 4 al acestui articol derogă de la alineatul anterior și face referire la pensiile stabilite de acte normative cu caracter special, iar art. 43 alin. 1 și anexa nr. 4 la lege au caracter special.

S-a mai susținut că o altă interpretare contrară acestor dispoziții legale ar conduce la înfrângerea principiului inserat în

preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, conform căruia la muncă egală se acordă aceeași pensie, și ar lipsi de eficiență art. 2 al aceluiași act normativ care prevede că recalcularea pensiilor se efectuează cu respectarea Legii nr. 19/2000, lege care prevede reducerea stagiului de cotizare.

Alte instanțe, dimpotrivă, au considerat că pentru persoanele pensionate în baza Legii nr. 3/1977 stagiul de cotizare, în vederea determinării punctajului mediu, este cel prevăzut de legea în vigoare la data pensionării.

În acest sens s-a reținut că, pentru persoanele pensionate sub imperiul Legii nr. 3/1977, drepturile de pensie se recalculează prin determinarea punctajului mediu anual, astfel cum se dispune prin art. 2 alin. (1) din Normele metodologice de evaluare a pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în vederea recalculării în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, norme aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004.

Potrivit acestor norme, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual reprezintă vechimea integrală în muncă, prevăzută de legislația în vigoare la data deschiderii dreptului la pensia de care persoana beneficiază sau care i se cuvine la data începerii operațiunii de evaluare.

De asemenea, alin. (3) al aceluiași articol prevede că, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual va fi cel reglementat de Legea nr. 3/1977.

Prin urmare, singurele facilități oferite de Legea nr. 3/1977 persoanelor care au lucrat în grupa I sau II de muncă sunt acordarea sporului de grupă și posibilitatea pensionării înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare, dispozițiile art. 14 din acest act normativ neavând semnificația reducerii stagiului de cotizare utilizat la recalcularea pensiei.

Ca atare, este lipsită de relevanță împrejurarea că, potrivit dispozițiilor art. 43 și art. 77 alin. (2) din Legea nr. 19/2000, stagiul de cotizare complet a fost stabilit la 20 de ani pentru aceste grupe de muncă.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și au aplicat corect dispozițiile legii.

Noua legislație privind sistemul public de pensii are ca principiu general stabilirea cuantumului pensiei convenite fiecărui titular prin luarea în considerare a întregii activități și a drepturilor salariale realizate pe tot parcursul timpului ce se consideră perioadă de cotizare.

Pentru fiecare lună și întreaga perioadă ce constituie vechime în muncă ori este asimilată acesteia, se stabilește punctajul corespunzător în raport cu drepturile salariale obținute, iar prin înmulțirea punctului de pensie, prevăzut în legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat, cu punctajul mediu realizat se calculează cuantumului pensiei convenite fiecărui titular.

Pensia pentru limita de vârstă se acordă asiguraților care îndeplinesc, cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vârsta standard de pensionare și stagiul minim de cotizare realizat în sistemul public [art. 41 alin. (1) din Legea nr. 19/2000].

Vârsta standard de pensionare, respectiv vârsta la care se poate solicita înscrierea la pensie, este de 60 de ani pentru femei și de 65 de ani pentru bărbați.

Atingerea vârstei standard de pensionare se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a legii, prin creșterea vârstelor de pensionare, pornindu-se de la 57 de ani

pentru femei și de la 62 de ani pentru bărbați, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3 [art. 41 alin. (2)].

Stagiul minim de cotizare atât pentru femei, cât și pentru bărbați este de 15 ani. Creșterea stagiului minim de cotizare de la 10 ani la 15 ani se va realiza în termen de 13 ani de la data intrării în vigoare a legii, conform eșalonării prevăzute în anexa nr. 3 [art. 41 alin. (3)].

Stagiul complet de cotizare este de 30 de ani pentru femei și de 35 de ani pentru bărbați [art. 41 alin. (4)].

Potrivit art. 160 alin. (1) din Legea nr. 19/2000, vechimea în muncă recunoscută pentru stabilirea pensiilor până la intrarea în vigoare a prezentei legi constituie stagiul de cotizare.

Pentru persoanele care au lucrat în condiții deosebite de muncă legiuitorul a instituit norme speciale referitoare la vârsta de pensionare și la stagiul de cotizare, stabilind, după caz, luarea ori neluarea în calcul a perioadelor asimilate stagiului de cotizare.

Astfel, prin art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 s-a prevăzut ca asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. a) și care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 20 de ani în aceste condiții beneficiază de pensie pentru limită de vârstă începând cu vârsta de 45 de ani.

Asigurații care și-au desfășurat activitatea în locurile de muncă prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. c) și d) și care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani beneficiază de pensia pentru limita de vârstă cu reducerea vârstelor standard de pensionare cu 15 ani.

Este vorba de personalul unităților miniere, care își desfășoară activitatea în subteran cel puțin 50% din timpul normal de muncă în fiecare lună [art. 20 alin. (1) lit. a)], de cei care și-au desfășurat activitatea ca personal navigant în aviația civilă prevăzută în anexa nr. 1 [art. 20 alin. (1) lit. c)] sau în una dintre profesiile ce țin de activitatea artistică, prevăzute în anexa nr. 2 la lege [art. 20 alin. (1) lit. d)].

Potrivit art. 44 din Legea nr. 19/2000, asigurații menționați la art. 20 alin. (1) lit. a), c) și d) care au realizat stagii de cotizare mai mici decât cele prevăzute la alin. (1) și (2) ale art. 43 beneficiază de pensii pentru limită de vârstă cu reducerea proporțională a vârstelor standard de pensionare, în condițiile realizării stagiilor totale de cotizare necesare conform prevederilor cuprinse în anexele nr. 4 și 5.

De asemenea, conform art. 77 alin. (1)—(3) al aceluiași act normativ, punctajul mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la necesarul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 3.

În situația asiguraților prevăzuți la art. 43 și 47, la stabilirea punctajului mediu anual conform alin. (1) se iau în considerare stagiile de cotizare prevăzute la aceste articole.

În situațiile prevăzute la art. 44, la stabilirea punctajului mediu anual al asiguraților conform alin. (1) se iau în considerare stagiile totale de cotizare necesare prevăzute în anexele nr. 4 și 5.

Începând cu data de 1 octombrie 2004, pensiile din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, au fost evaluate în vederea recalculării în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000.

Evaluarea s-a efectuat prin determinarea punctajului mediu anual aferent fiecărei pensii aflate în plată sau convenite, în conformitate cu prevederile legale.

Metodologia de efectuare a evaluării a fost prevăzută în Normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004.

Potrivit art. 2 din aceste norme metodologice, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual reprezintă vechimea integrală în muncă prevăzută de legislația în vigoare la data deschiderii dreptului la pensie de care persoana beneficiază sau care i se cuvine la data începerii operațiunilor de evaluare.

Pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis anterior datei de 1 iulie 1977, data intrării în vigoare a Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru toate categoriile de pensii va fi de 20 de ani pentru femei și de 25 de ani pentru bărbați.

Pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual va fi cel reglementat de Legea nr. 3/1977.

Pentru persoanele beneficiare de pensii stabilite în condițiile prevăzute de acte normative cu caracter special, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual este vechimea în muncă necesară deschiderii dreptului de pensie prevăzută de aceste acte normative.

Prin *data deschiderii dreptului la pensie* se înțelege data la care persoana în cauză a fost înscrisă la categoria de pensie de care beneficiază sau care i se cuvine la data începerii operațiunilor de evaluare (art. 3 din normele metodologice).

În art. 14 din Legea nr. 3/1977 se prevedea că pentru persoanele care au lucrat efectiv cel puțin 20 de ani în locuri care, potrivit legii, se încadrau în grupa I de muncă sau cel puțin 25 de ani în grupa II de muncă, la stabilirea pensiei se lua în calcul, pentru fiecare an lucrat în aceste grupe, câte:

- a) un an și 6 luni pentru grupa I de muncă;
- b) un an și 3 luni pentru grupa II de muncă.

Pe această bază persoanele care au lucrat în grupele I și II de muncă aveau dreptul, la cerere, să fie pensionate la împlinirea vârstei de:

- a) 52 de ani pentru grupa I și 57 de ani pentru grupa II, bărbații;
- b) 50 de ani pentru grupa I și 52 de ani pentru grupa II, femeile.

Persoanele care îndeplineau condițiile prevăzute la alin. 1 erau pensionate, la cerere, la 50 de ani, atât bărbații, cât și femeile din grupa I de muncă, și la 55 de ani bărbații sau 50 de ani femeile din grupa II de muncă.

De asemenea, potrivit art. 16 din același act normativ, persoanele care au lucrat cel puțin 5 ani în grupele I și II de muncă aveau dreptul să li se ia în calculul vechimii în muncă, pentru fiecare an lucrat în aceste grupe: un an și 6 luni pentru grupa I sau un an și 3 luni pentru grupa II. În aceste cazuri nu se reducea limita vârstei de pensionare.

Cu alte cuvinte, asigurații care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă, determinate ca atare prin ordine ale Ministerului Sănătății, și ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 iulie 1977—31 martie 2001 au beneficiat atât de reducerea vârstei legale de pensionare, cât și de majorarea vechimii în muncă, deci a perioadei de contribuție, denumită în actuala reglementare *stagiul de cotizare*.

Cele stabilite de unele instanțe, în sensul că acestei categorii de asigurați îi sunt aplicabile dispozițiile art. 43 din Legea nr. 19/2000 și ale anexei nr. 4 la această lege ca „act normativ special” la care fac trimitere prevederile art. 2 alin. (4) din normele metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului

nr. 1.550/2004, sunt consecința unei interpretări greșite a prevederilor legale, întrucât Legea nr. 19/2000 reprezintă o lege generală, actul normativ-cadru în domeniul pensiilor și al drepturilor de asigurări sociale.

În ceea ce privește principiul înscris în expunerea de motive a Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, potrivit căruia „la condiții egale de pensionare, pensii egale, indiferent de anul ieșirii la pensie”, acesta nu poate fi aplicat în cauză atât timp cât în lege nu există o prevedere expresă potrivit căreia și persoanelor care au lucrat în grupele speciale de muncă și s-au pensionat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000 li se aplică acest act normativ pentru determinarea stagiului de cotizare și, în raport de acesta, a punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare.

Această interpretare decurge și din dispozițiile art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005, potrivit căreia determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii se face pe baza datelor, elementelor și informațiilor din documentațiile de pensii aflate în păstrarea caselor teritoriale de pensii, cu respectarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.550/2004 privind efectuarea operațiunilor de evaluare în vederea recalculării pensiilor din sistemul public, stabilite în fostul sistem al asigurărilor sociale de stat potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, în conformitate cu principiile Legii nr. 19/2000.

Ca atare, aplicabilitatea prevederilor normelor metodologice aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.550/2004 este întărită și confirmată de norma de trimitere din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005.

Totodată, potrivit art. 1 din Codul civil și art. 15 alin. (2) din Constituția României, republicată, legea dispune numai pentru viitor, ea nu are putere retroactivă.

În aceste condiții, este evident că legea nouă, respectiv Legea nr. 19/2000 nu se poate aplica decât situațiilor ivite după intrarea ei în vigoare, deci persoanelor ale căror drepturi la pensie s-au deschis după data de 1 aprilie 2001, nu și persoanelor pensionate sub imperiul Legii nr. 3/1977.

Ca atare, pentru asigurații care au lucrat în condiții speciale de muncă și ale căror drepturi la pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual este cel reglementat de art. 14 din Legea nr. 3/1977.

În consecință, în temeiul art. 329 din Codul de procedură civilă și al art. 25 lit. a) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, Secțiile Unite urmează să admită recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara și să decidă că dispozițiile art. 77 alin. (2) raportat la art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 se interpretează în sensul că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă este cel reglementat de art. 14 din Legea nr. 3/1977.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

DECID:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Timișoara.

Dispozițiile art. 77 alin. (2) raportat la art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale se interpretează în sensul că stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în intervalul 1 iulie 1977—31 martie 2001 și care și-au desfășurat activitatea în grupe speciale de muncă este cel reglementat de art. 14 din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială.

Obligatorie, potrivit art. 329 alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 22 septembrie 2008.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. **NICOLAE POPA**

p. Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftai, eliberată din funcție prin pensionare,
Adriana Daniela White

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 430563